SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD.

A°. 1862. Vrijdag 31 Januarij. N°. 5.

PRIJS per **JAAR** voor *Samarang*. . . . *f* 12.—
" " " buiten *Samarang*. . . . " 14.—
Na **TWEE** *ure zullen er geene Advertentien meer aangenomen worden.*

Dit ADVERTENTIE-BLAD wordt iederen VRIJDAG uitgegeven.

De prijs der Advertentiën, is van **een** tot **tien** woorden **een gulden**; verder voor iedere **vijf** woorden **vijftig cents** behalve het zegelregt voor den Lande.

BIJ DIT BLAD BEHOORT EEN BIJVOEGSEL.

Vertrek van de Landmail

op MAANDAG 10 Februarij des avonds ten 6 ure, bezorging der Brieven tegen 4 ure.

OFFICIEEL GEDEELTE.

Bij Koninklijk besluit van den 31sten October 1861, no. 74, is de tweede luitenant der infanterie *C. F. Engelhard*, à la suite van het koloniaal werf-depôt en bestemd voor de dienst in Oost-Indie, op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst ontslagen.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den minister van Kolonien, van den 5den December 1861, La. A^{te} en A^{AZ}, no. 6, is aan den ambtenaar bestemd voor wetenschappelijke nasporingen in Nederlandsch-Indie, met verlof in Nederland, *R. H. T. Friederich*, verleend eene verlenging van verlof voo den tijd van zes maanden.

Bij besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie, van den 21sten Januarij 1862, no. 1, is, krachtens magtiging des Konings, bij toepassing van artikel 5 § 2, van het Koninklijk besluit van 24 November 1859, no. 69 (Indisch staatsblad 1860, no. 26), de majoor der infanterie *G. M. Verspijck*, voor zijne als kommandant der troepen in de Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo gedurende twee jaren bewezen uitmuntende diensten, en het voortdurend naar eisch torschen van de daaraan verbonden groote moeijelijkheden en zorgen, buitengewoon bevorderd tot luitenant-kolonel.

DOOR ZIJNE EXCELLENTIE DEN GOUVERNEUR-GENERAAL *zijn de volgende beschikkingen genomen:*

CIVIEL DEPARTEMENT.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, wegens ziekte, uit zijne betrekking onder toekenning van wachtgeld, de vendumeester te Batavia, *W. F. G. Pool.*

Op zijn verzoek, eervol, als lid der sub-commissie van onderwijs te Soerabaija, voor de school-zaken te Grissee, *P. C. van Rooijen*, gepensioneerd ambtenaar, onder dankbetuiging voor de als zoodanig door hem bewezene diensten.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den ontvanger der inkomende- en uitgaande regten te Batavia J. *C. Schmidt.*

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den kortroleur der tweede klasse bij de landelijke inkomsten en kultures, J. *W. Moojen.*

Benoemd:

Tot eersten kommies op het residentie-kantoor te Batavia (afdeeling schepen en pakhuizen), de eervol uit zijne betrekking ontslagen pakhuismeester bij het zout-hoofddepôt te grissee (residentie Soerabaija) *J. H. van Slingerlandt*, thans in het genot van onderstand.

Tot kommies op het residentie-kantoor te Riouw, *J. G. A. van Leeuwen*, laatstelijk tijdelijk ter beschikking van den resident van Banjoemaas.

Tot eersten kommies bij de weeskamer te Batavia, de kommies-boekhouder bij het sekwestraat bij die kamer, *O. C. W. Hasselman.*

Tot kommies-boekhouder bij het sekwestraat van de weeskamer te Batavia, de eerste klerk bij gemelde weeskamer *R. Tile.*

Tot controleur der derde klasse bij het binnenlandsch bestuur op Sumatra's Westkust, de ambtenaar ter beschikking van den gouverneur te dier kuste *P. J. van Kraaijenoord.*

Tot derden kommies bij de directie der producten en civiele magazijnen, de eerste klerk bij die directie *W. A. Verdoorn.*

Tot vendumeester te Indramaijoe (Cheribon) *K. A. Dekker*, adsistent-resident aldaar.

Bij de Directie der Burgerlijke Openbare Werken.

Tot eersten kommies, de ambtenaar op wachgeld *F. T. J. D. Coelen*, thans tijdelijk ter beschikking van den directeur van dat departement.

Tot tweede kommies, de tweede kommies op het bureau van den resident der Preanger-Regentschappen *A. Papo.*

Bij de Subkommissie van Onderwijs te Banjoemas voor de zaken te Poerbolingo.

Ontslagen:

Eervol, wegens vertrek als lid, *H. van Duivenbode Varkevisser;* onder dankbetuiging voor de als zoodanig door hem bewezen diensten.

Benoemd:

Tot lid, *G. van Delden*, kontroleur der derde klasse bij de landelijke inkomsten en kultures.

Goedgekeurd:

Dat door den Directeur der Kultures,
Bij de Landelijke Inkomsten en Kultures.

Zijn geplaatst:

In de residentie Cheribon, ter beschikking van den resident aldaar, de benoemde controleur der derde klasse *A. J. Voet.*

In de residentie Banjoemas, ter beschikking van den resident aldaar, de benoemde controleur der derde klasse *F. G. A. van Delden* en de benoemde ambtenaar ter beschikking mr. J. *H. van Lemnep.*

In de residentie Madioen, ter beschikking van den resident aldaar, de benoemde controleur der derde klasse *B. Smissaert.*

In de residentie Pasoeroean, ter beschikking van den resident aldaar, de benoemde ambtenaar ter beschikking *G H. C. van Zijll de Jong.*

In de adsistent-residentie Patjitan, ter beschikking van den adsistent-resident aldaar, de benoemde ambtenaar ter beschikking *C. W. L. Fleur.*

Bij de Indigo Kultuur.

Is Overgeplaatst:

Uit de residentie Banjoemas, naar de residentie Bagelen, ter beschikking van den resident aldaar, de opziener der eerste klasse *C. W. Frederiksz.*

Goedgekeurd:

Dat door den Resident der Lampongsche districten

Is Ontheven:

De regent van Telok-Betong, van de vervulling der verpligtingen als ambtenaar, in wiens handen zullen moeten worden overgebragt en gesteld, schepen en goederen in zee of op de buitengronden gered, geborgen of gevischt wordende, bedoeld bij art. 550 van het wetboek van koophandel voor Nederlandsch-Indie en door of ten overstaan van wien schepen, strandende of brekende, of goederen gevischt wordende aan of op vaste stranden, bij uitsluiting van alle anderen moeten gered of geborgen worden, bedoeld bij art. 551 van genoemd wetboek, voor de oost- en westzijde der Lampong-baai met inbegrip der eilanden, uitgezonderd Seboekoe, Sebessii en Tigi, en als zoodanig is aangewezen de controleur belast met het gezag in de ommelanden van Telok-Betong.

MILITAIR DEPARTEMENT.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, de eerste luitenant der artillerie J. *C. W. R. Th. Baud.*

Eervol, uit Z. M. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de kapitein der artillerie *E. J. Veerman.*

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den kapitein der infanterie *C. J. Meijer.*

Bij het Wapen der Infanterie.

Bevorderd:

Tot kolonel, kommandant van de eerste militaire afdeeling op Java, de luitenant-kolonel *J. Lion*, van het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en Onderhoorigheden.

Bevorderd:

Bij de Militaire Geneeskundige dienst.

Tot officieren van gezondheid der tweede klasse:
bij de geneeskundige dienst ter Sumatra's Westkust en onderhoorigheden, de officier van gezondheid der derde klasse *H. L. Benjamins;*
bij de geneeskundige dienst van Palembang, de officier van gezondheid der derde klasse J. *H. Celen;*
beiden thans ter beschikking te Batavia.

Hersteld:

In activiteit, de eerste luitenant der infanterie *S. J. Brunsveld van Hulten.*

MARINE DEPARTEMENT.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de kapitein-luitenant-ter-zee van het sedentaire zeewezen in Nederlandsch-Indie, *E. H. Boom*, waarnemend directeur van het marine-établissement te Onrust.

Benoemd:

Tot adsistent bij de geographische dienst, de eervol onslagen eerste luitenant der artillerie J. *C. W. R. Th. Baud.*

BEKENDMAKINGEN.

Voor het Land. Met referte tot de annonce opgenomen in de *Javasche Courant* van den 18den dezer N°. 6, maakt de ondergeteekende Resident van *Samarang* bekend, dat op *Donderdag* den 6den Februarij 1862, 's morgens ten 10 ure, ten zijnen burele eene uitbesteding zal worden gehouden voor

HET WASSCHEN VAN DE KLEEDING DER DWANGARBEIDERS,

ter verpleging opgenomen in het stadsverband alhier.

Die uitbesteding zal plaats hebben op de voorschriften van het reglement op de uitbestedingen, (Staatsblad 1829 N°. 67) en bij afbod.

Gadinghebbenden worden verzocht hunne inschrijvingsbilletten tijdig bij den Resident alhier in te dienen en de uitbesteding bij te wonen of zich daarbij te doen vertegenwoordigen.

De voorwaarden liggen ter inzage op het Residentie-kantoor alhier.

SAMARANG, (101) *De Resident voornoemd,*
den 24 Januarij 1862. D. C. A. VAN HOGENDORP.

(*Voor het Land.*) Met referte tot de annonce in de *Java Courant* dd. 15 Januarij jl., N°. 5, brengt de ondergeteekende ter kennis van belanghebbenden, dat op den 10^{den} Februarij e. k., des morgens ten 9 ure, ten zijnen burele publiek zal worden

HERUITBESTEED:

DE LEVERING VAN GENIEGOEDEREN

voor de dienst van het jaar 1863.

De concept-voorwaarden voor deze levering liggen ten genoemden burele ter inzage, alwaar ook op aanvrage gedrukte inschrijvings-billetten zullen zijn te verkrijgen.

SAMARANG, *den* *De Kapitein*
23*sten Januarij* 1862. *Eerstaanwezend Genie-Officier,*
(103) STYMAN.

(*Voor het Land.*) Met referte aan de Advertentie in de *Java Courant* dd. 3 Augustus 1861, N°. 62, wordt mits deze aan belanghebbenden bekend gemaakt, dat de Uitbesteding op den 16^{den}

Mengelwerk en Bijdragen.

KEES SPRINGER IN DE KERK.

Een „knappe" dominé op stoel: een „mooije kerk met menschen." Een sierlijke rede: veel aandacht; een ernstige rede: veel stichting; een koud gegalm: veel gegeeuw. 't Is vrij natuurlijk. De predikant die zoo even het gestoelte beklom, is een knap mensch, heeft een „goed talent" en spreekt immer — volgens „'t algemeen gevoelen" — zuivere woorden van hoogen ernst, die, „iedereen stichten en iedereen boeijen."

„Iedereen **boeijen**;" wij hebben er vrede meê, ja zelfs wanneer „het algemoen gevoelen" dat bevestigt, dan willen wij het gaarne gelooven. Evenwel, daar zijn toch uitzonderingen, misschien **zeldzame** uitzonderingen; zeker, omdat de menschen zoo gaarne geboeid worden? Kees Springer althans behoort tot die zeldzame exemplaren.

Kees Springer zit in de middenbanken, in een hoekje, achteraan, vlak tegenover den preekstoel waarop de algemeen geachte prediker staat. Omdat Kees Springer zoo geheel anders luistert dan wij het doen, mijn waarde lezer of lezeresse, omdat hij onder de zeer aandachtige toehoorders op een zeer bijzondere wijze geboeid wordt, zoo nemen wij de vrijheid om u den heer Kees Springer als hoorder, en tevens als redelijk denkend wezen voor te stellen. Waar hij zit, weet ge; dat hij surnumerair bij de posterijen is, weet ge nu ook; vóór hem ligt de groote kerkbijbel en hij volgt met scherpen blik, controlerenderwijze de woorden die daar staan; Handelingen X, vers 4. — De dominé leest ze voor. Precies zóó. Juist als er staat en daar staat: Uwe gebeden en aalmoezen zijn tot gedachtenis opgekomen voor God.

Aangezien wij een bijzonder toehoorder te volgen hebben, is het noodig den lezer vooraf eene schets der leerrede te geven. Die schets zal kort zijn en den lezer niet meer tijd kosten dan Kees Springer moest veil hebben voor het zingen van drie verzen uit het 59ste gezang, met de præ- en inter ludiums benevens de finales van den organist er bij genomen — zoo hier en daar vrij naar de Robert le diable.

Dominé B. ging spreken over de vereeniging van godsvrucht en deugd, en zijn motto was: „De Heer woont bij hen die van een nederigen en verbrijselden geest zijn; bij hen die gelooven, en, uit geloove het goede werken.

De gebeden en aalmoezen van Cornelius, den Romein, den krijgsman, waren tot gedachtenis opgekomen voor God. Maatschappelijke deugden beoefenen, welvaart om zich heen verspreiden, en den Eeuwigen Gever geringachtend voorbijzien, de leeraar noemde het: een der edelste naturen in zich dooden, de stem des harten smoren, die roept: „daar is een God, een God van liefde." De deugd zonder geloove, zij bleef een onbestendige deugd, een deugd, die maar al te spoedig bezwijkt bij den storm der driften.

Bidden tot God om lankmoedigheid, vergiffenis en genade; bidden! — en den broeder hard vallen, niet geven nog vergeven, maar haten; het was: een God verzoeken, een godsvrucht huichelen; huichelen! tegenover een heilig en alwetend Opperwezen!

Gebed én aalmoes, geloof én werkzaamheid. Zalige vereeniging! De ware geloovige houdt niet op te werken; hij werkt uit liefde — omdat hij God zijn Vader in Christus noemt; omdat hij één wil wezen met Hem, die één met den Vader is.

Of die zeer korte schets nu zuiver mag heeten en of Dominé B. er **niets** op zou kunnen aanmerken, willen we niet beslissen; zooveel is zeker: zij is zuiverder dan het gezang der gemeente, en heeft minder franjes dan het zeer stichtelijke (!) orgelspel.

Dominé B. zal dan eindelijk „voor goed" beginnen. Kees draait zich warmer in zijn hoekje.

Tot beter begrip voor den lezer, zullen wij verzoeken om de woorden van Dominé B. met een andere letter dan de gedachten van Kees springer te zetten. Waar die gedachten in 't honderd loopen of aan den kerkwand blijven hangen, zal een lange streep zulks uitdrukken.

't Begint! maar, de veertig à vijftig eerste woorden gaan voor Kees verloren; zijn voeten braden boven den gloeijenden kool; „Kan ik u soms met m'n stoof pleizieren?" — „Als 'k u niet ontrief.....?" — „Nee gerust, neem 'm maar, ik heb ze zoo koud niet."

Geschuif. — „Dankie!"

Kees Springer hoort:

„.... *elke bede welke zij uit hun geheime afzondering opzenden, wordt door Hem verhoord, elk liefdewerk dat zij doen, hoe......* "Heb 'k m'n kerkgeld wel? Verdekseld! Straks komt ie; 'n leege hand er in da's bedrog.' Alleen guldens in de beurs; 'k zou gek zijn! De armen zijn hier rijk. O gelukkig in m'n jaszak! nog gewisseld bij Ka. Hoe moeder zoo'n smeerpoes kan houwen ———— „*in de*

dezer, geadverteerd in de Samarangsche bladen van den 3[den] dezer, N°. 1, NIET is gehouden, ten gevolge van de deswege ontvangen nadere bevelen van het Ministerie van Koloniën, om reden de voorziening in de onderwerpelijke behoefte weder even als vroeger van uit *Nederland* zal geschieden.

SAMARANG, *den 22e. Januarij* 1862. *De Onder-Intendant* 1e. *klasse in de* 2e. *Militaire Afdeeling op Java,*
(102) GROUW.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

AANGESLAGEN VENDUTIËN.

Op MAANDAG den 3[den] Februarij, op het Plein aan den weg naar den Boom, van diverse Houtwerken.

Op DINGSDAG den 4[den] Februarij, in het Vendu-Locaal van *Thooft & Co.*

Op WOENSDAG den 5[den] Februarij, ten Huize van *P. C. van Oosterzee.*

Op DONDERDAG den 6[den] Februarij, in het Vendu-Locaal van *Pringiers & Co.*

Op VRIJDAG den 7[den] Februarij, ten Huize van *S. Martherus.*

Op ZATURDAG den 8sten Februarij, ten Huize van *R. A. J. van der Schrick.*

Advertentiën.

BALKEN VENDUTIE,

op Maandag den 3den dezer,

DOOR (144)

SOESMAN & CO.,

tegen 2% *vendu-salaris,*

onder de Loodsen aan den Boom,

voor rekening der Heeren

B. KOPERSMIT & CO.,

van circa 500 Balken van verschillende dimensiën en 200 Doodkist-planken,

thans ter bezigtiging op de Stapel-plaats aan den Boom.

Op Dingsdag 4 Februarij,

ZULLEN WIJ

VENDUTIE HOUDEN

in ons gewoon Vendu-locaal, van

diverse Lijnwaden, Provisien, Dranken en bijgebragte goederen.

(145) THOOFT & C°.

OP VENDUTIE

van Dingsdag 4 Februarij,

zullen wij opruimen

HET RESTANT VAN DE KIST

Fijn SPEELGOED,

hetwelk op de vorige Vendutie niet is kunnen verkocht worden; voorts: Katoenen- en Glacé Handschoenen en 5 Chinesche Zijde Sorties de Bal in fraaije doozen.

(146) THOOFT & C°.

Op Dingsdag den 4den Fubruarij,

ZULLEN WIJ NOG OP VENDUTIE VERKOOPEN:

15 paren fraaije Fransche Spiegels, met vergulde Lijsten (onbeschadigd).

51 paren Rijtuig Lantaarns.

150 Hammen.

100 pikols Koffij.

(147) THOOFT & C°.

Op Woensdag den 5den Februarij,

ZULLEN WIJ VENDUTIE HOUDEN,

ten huize van den WelEd. Heer

VAN OOSTERZEE,

OP BODJONG,

wegens ZEd.'s vertrek, van ZEd. zeer netten en goed onderhouden inboedel, bestaande uit:

EUROPESCHE EN BATAVIASCHE MEUBELS,

Spiegels, Schilderijen, groote Kasten, Wagens en Paarden, en hetgeen verder tot een goede volledige inboedel behoort.

(148) THOOFT & C°.

VENDUTIE.

Op Donderdag den 6den Februarij,

zal voor rekening van den WelEdelen Heer

J. G. PLATE,

VENDUTIE WORDEN GEHOUDEN,

in het Vendu-lokaal van

PRINGIERS & CO.,

van de op de Vendutie van den 29sten dezer door tijd gebrek onverkochte

ZILVERWERKEN,

en hetgeen te voorschijn zal worden gebragt. (149)

Vendutie wegens verhuizing,

op Vrijdag den 7den Februarij,

voor het Woonhuis van den Heer

S. MARTHERUS,

OP PLAMPIETAN, DOOR

JOOSTEN & CO.

Van ZEd. goed onderhouden Inboedel.

(150)

Vendutie.

Op Woensdag den 12den Februarij,

ZULLEN

SOESMAN & CO.,

voor rekening van den Boedel van wijlen den Heer

P. ANDREAS,

in het Lokaal aan de groote Rivier Vendutie houden van de ondervolgende Goederen, als:

150,000 oude Manilla Sigaren N°. 2.
35 vaatjes Boter.
261 staven vierkant Zweedsch IJzer.
68 kistjes witte Muurtegeltjes.
35 kisten fijne Wijnen.

Eene partij Selterswater, diverse Provisiën, Houtwerken, enz., enz.

VOORTS: (109)

Circa 350 Hamat Paddie,

en wat verder te voorscdijn zal worden gebragt.

ZIJDEN PARAPLUIEN,

Wandelstokken, Regenmantels, Overschoenen, etc., etc., te bekomen bij

(151) SOESMAN & C°.

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Dingsdag den 18den Februarij,

zal door

SOESMAN & CO.

VENDUTIE WORDEN GEHOUDEN,

ten Huize van den WelEd. Heer

J. ITZIG HEINE,

van ZEd. netten en goed geconserveerden Inboedel, bestaande meestal uit massief mahonichout,

waaronder:

Een Ameublement van 2 Banken, 12 Stoelen, 2 Fauteuils en 2 Voltaires, Consôles, Speeltafels tevens Étagères, Knaapjes, Étagère-Kasten, groote Waschtafels, groote Hang- en Kleêrkasten, 1 Bonheur du Jour, 1 Secretaire, 2 groote Etenstafels met waarlooze bladen, 1 Theetafel, 1 Buffet met Spiegel, alles massief mahonie, Bataviasche Wip- en andere Stoelen, groote Glazenkasten, Etenskast met Toile-Métallique, groote ijzeren Ledikanten met Veeren Matras, 1 Brandwaarborgkast, Kroon-, Hang- en Staande Lampen, groote Spiegels en Schilderijen, Pracht-Pendule met méchaniek, Glas-, Kristal- en Porceleinwerk, waaronder een fijn Fransch gebloemd Tafelservies voor 36 personen; **VERDER:**

GOUD- EN ZILVERWERK,

zijnde een groot Theeservies met Trommels en Bladen, Olie- en Azijnzetje, Zuurzetje, alles groote keur, eene Schildpadden Siriedoos met Goud en Zilver gemonteerd.

VOORTS:

Eene geheel nieuwe Europesche Droschke, zijnde Koets en tevens Victoriawagen, een zoo goed als nieuwe Idem, twee stellen Engelsche Tuigen met pleet gemonteerd, een span Sandelwood Wagenpaarden en wat verder tot een geheel compleeten Inboedel behoort.

Met Commissiën voor deze belangrijke Vendutie belasten zich

(110) **SOESMAN & CO.**

VAN CHINA ONTVINGEN

Soesman & Co.

per **PIELADES:**

Chinesche Kamfer-houten Koffers, zoomede met Leder bekleed in stellen van 5 stuks, zijnde op onze directe order vervaardigd; ook ontvingen zij per denzelfden bodem: echte Mandarijn-Gember, Josticks en andere Chinesche Goederen, waaronder Geruite Vloermatten in rollen van 40 yards, enz., enz. (152)

TAPIJTEN,

p. m. 15 op 10 voeten Rijnlandsch groote, ontvangen bij (153) PRINGIERS & C°.

Puike **HAMMEN** achterbouten,

pas ontvangen en tegen verminderde prijzen te bekomen bij

(154) SOESMAN & CO.

Puike Zoetemelksche Kazen,

groote soort zeer versch en bijzonder lekker, zoomede Zwitsersche en Limburger Kaas, Grasboter van der Leeuw, BVM, Cachet Klein van der Willigen en eene groote Factuur Hollandsche Provisiën in blik. SOESMAN & C°.

(155)

---

stad Caesarea woonde een Romeinsch hoofdman, een krijgsman." Zie luitenant Smeer eens, wat strijkt ie z'n knevels op; of ie zeggen wil: da's in 't vak. 'k Zou 't land aan 'n preek in m'n vak hebben. Of er toen al posterijen waren......? Zeker geen postzegeltjes!? Miserabel vak! al zes en twintig en nog geen kommies; die goeije Nans! of ze 't land zou krijgen? Ze laat er nooit iets van blijken. De direkteur van B.... staat op uitknijpen. A's dood, B's brood ———— ***„heilige aandoeningen en Godsdienstige Pligten worden door hen met verachting behandeld...."*** waarachtig! ik verlang z'n dood niet! Als ie pensioen kreeg, even goed; al kreeg ie tienmaal zooveel as ie hebben moest; bewijs genoeg da'k een anders dood niet wensch; 't zou misschien toch niet helpen ———— —— ***„De verwaarloozing der Godsdienst bij eene beoefening van maatschappelijke deugden, is vooreerst een blijk van inwendige bedorvenheid De onzigtbare hand, die overal in het Heelal werkzaam is, moest allereerst het redelijke schepsel tot dien Onzienlijke verheffen. Zelfs de Tartaar, de Indiaan. ...."*** Die vrouw van Larisson wat 'n leelijk gezigt! eer ik zoo'n zwarte tot vrouw nam! Vreeselijk zwart! — Wat wordt die veuve Mathilde, naast haar, er blank bij. Twee maanden na den dood van haar man zat ze met luitenant Inker in 't paardenspel en — de vrouw van Larisson verliet uit liefde voor haar kinders haar moederland; 't is alsof de veuve nu zwart en de zwarte heel blank ziet, zóó blank als..... Bram Lemmer zijn das. Wat weert ie zich met zijn kerkzak, voor iedere cent 'n knikje. Hoe mal dat Saar iederkeer naar 'm omziet; zóó heb je wat aan 'n preek; net als Floor met z'n snorren, die sedert 'n half jaar kerks is geworden om 'n uurtje vis a vis van Suze te zitten. De massa zit zonder aandacht, Ik......?.... Daar komt ie met z'n slaapmuts....... M'n dubbeltje? — Die weêrga'sche voering! da's om dol te worden. Aan d'anderen kant!? — Kapottrekken! — 'k Zal 'n gek figuur slaan. Enfin! 'n leege hand d'r in. — ***Op de aalmoezen van hem die buiten God leeft, valt niet te bouwen.,'*** Buiten God! da's 'n belabberde zet; 'k geef 'n gulden; 'n gulden — twintig manillas. Nans ruikt zoo graag manillas; 'n fleschje mille fleurs — ***„De Heere ziet"*** óók wat 'k geef of niet geef. — Daar gaat ie..... 't klinkt als 'n cent. Dag Bram, 't zou je meêvallen als je 't gezien hadt. Kom — nou 's luisteren:

„Is de deugd zonder Godsdienstig beginsel gebrekkig en onbestendig, Godsdienstigheid zonder deugd is vijandschap tegen Hem die wil, dat wij ons geloof beproeven aan onze werken, en onze liefde tot God aan onze liefde tot de menschen. De Godsdienst zonder deugd is: óf een aangenomen huichelachtige gedaante van Godzaligheid om de wereld te bedriegen — óf een voorbijgaande indruk van ernst, een toevallige smelting des harten die als een morgenwolk en vroege dauw voorbijgaat, óf — en ik vreeze het allermeest — een voorbedachte toevlugt van een bedrogen, en bijgeloovig, doch tevens bedorven hart.

Herdenkt de dagen uwer jeugd toen....." ik bij oom en tante op de Krimphorst logeerde. Wat was tante lief en goed voor me; oom kon vreeselijk malen; 's morgens dat lezen uit den bijbel, zoo lamentabel, wel 'n half uur lang — en dan naar stal en tuinen. Grommen en schelden als 'r 'n riempje verkeerd zat of 'n steen op z'n pad lag. Eens, aan 't ontbijt, de gelijkenis van den schuldeischer en daarna dat vloeken op Jogchem, toen oom 'n perzikpit bij den boom vond. Wat 'n pleizier met 't schuitje. Als 'k geen permissie had en 't toch deê, 't was dan altijd alsof onze lieve Heer door de digte blâren van 't eikenbosch keek. Die keer toen oom er aan kwam. Wa'n leelijke vloek! Wie of de schuldigste van ons beiden was...? hij! — Wel zeker, de Ik is altijd het beste; de ander het slechtste. Maar oom kon toch beestachtig draaijen. Als er visite was, vooral dominé: altijd praten over de „Schrifturen" en de „onbekeerlijkheid" en de „genade." Genade — die heeft ie noodig gehad. — Wie zou ze niet noodig hebben....? Oordeel niet opdat gij — Die goeije tante!, Wa'n lief gezigt had ze! Mijn Nans lijkt op 'r — maar Nans heeft fijner neusje, meer vuur in de oogen; meer ——— Och, zoo'n lievert! ——— mijn vrouw! mijn! ——— mijn hoogste geluk! ——— ***„Houd op, dwaze sterveling!"*** Hé! wat riep ie dat hard! — Die dikke meneer wordt er wakker van. Dwaze sterveling! waar preekt ie ook van? — Over 't geloof en de werken — ***„Ja 't is een voorbijgaande indruk, een toevallige smelting des harten, die als een morgenwolk en vroege dauw voorbijgaat. Gij gelooft aan uw Schepper, gij gelooft aan Zyne liefde in Christus;"*** dat doe ik waarachtig! ***„gij nadert den Almagtige met uw smeekgebeden, en rijkt den nooddruftigen broeder uit liefde uw aalmoes. En toch, de begeerlijkheid der oogen verlokt u en — gij struikelt; gij wilt u oprigten en toch — gij valt."***

Kees neemt zijn zakdoek, snuit zijn neus en snuit hem nog eens.

Piet schonk dien avond zoo drommels veel „pons." Van de honderd jonge lui geen tien die nooit boven d'r bier waren; maar zóó! Nans weet er niets van. Wat

GROOTE VOORRAAD

NIEUWE HARING

in vaatjes van 12 pees, zeer goedkoop verkrijbaar (155) bij SOESMAN & C°.

ASPHALT-VILT,

Koolteer, Spijkers in alle soorten, Rond-, Vierkant- en Plat-ijzer en alle soorten voor Bouwmaterialen.

Glazen Dakpannen, enz., enz.

(156) THOOFT & C°.

SOESMAN & CO.,

zijn ruim voorzien van alle soorten van

DRANKEN

van de fijnste en ordinaire soorten, Likeuren van Wijnand Focking, Jamaica Rhum, Sirop van Punch, Genever AVH, de Oeijevaar en andere bekende merken, Bier in alle soorten waaronder Puik Engelsch in flesschen en kruiken tegen verminderden prijs, echte Fransche Siropen, Champagne, uitmuntende Rhijnwijnen en alles wat tot eenen ruim geassorteerden Wijn- en Bierhandel behoort. (157)

Hollandsch gezouten SPEK,

in kleine vaatjes en per ℔ te bekomen
(158) bij J. P. BRANDES.

ASPHALTVILT,
Koolteer en gemalen krijt,

(159) bij SOESMAN & CO.

PUIKE

NIEUWE HARING,

ex *Stad Gouda.*
(119) TORLEY DUWEL.

PER ALIDA
hebben Soesman & Co. ontvangen:

het voor machinerien zoo wereldberoemde
„Sponge linnen van Ellinger & Co.
kunnende Heeren Suikerfabriekanten en anderen op aanvrage monsters ontvangen.
Men adressere zich bij
(160) SOESMAN & Co.
Depôthouders.

KARPETTEN.
SOESMAN & CO.
HEBBEN ONTVANGEN:

Eene factuur Echte Brusselsche Tapijten en Tapijtengoed, zijnde Vloertapijten van énorme afmeting, geschikt voor groote receptiesalons, ook kleinere, ronde, langwerpig vierkant, Bank- en Bed-alkativen, fluweel- en wollen Tapijtgoed in rollen, ook éls-gewijze bij hun verkrijgbaar.

Oude Manilla Sigaren No 2,
GOUVERNEUR SIGAREN,

steeds grooten voorraad en betrekkelijk zeer goedkoop te verkrijgen bij
(161) SOESMAN & C°.

COMMISSIE-HUIS

in 't groot en klein.

Pas Ontvangen:

Prachtige Breede zwarte Zijde.
„ Wollen-stoffen voor Kinder-Kieltjes.
Diverse Soliede Kousen en Sokken met dubbelde hielen.
„ Moderateur en Kantoorlampen, Hang-Stolpen, Lampen-Kappen en Thee-Comfooren met Porceleinen Transparanten.
„ Fijne Hollandsche Likeuren, Sirop de Punch en witte Brandewijn op ½ flesschen.

Puik puike Port à Port en Madera Wijn.
Soliede Harmonica's

van 8 tot 32 toonen en dito Muzijk-handleidingen.

DIVERS NIEUW SOORT SPEELGOED, ENZ.

(162) *Alles à Contant, tegen lage prijzen.*
SAMARANG, 31 *Jan.* 1861. J. J. VOLKERT.

AMERIKAANSCHE OSSENTONGEN

in zout, bij (179) SOESMAN & C°.

CONTANTE TOKO.
Manilla Sigaren

(180) pr. kist *f* 62.—
„ pakje „ —.65 c.

GORDIJN-GOED, FRANJES, BEDDEN- EN VENSTER-BEUGELS.

WOLLEN DEKENS,

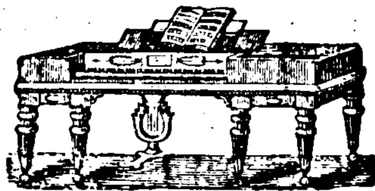
(163) bij PRINGIERS & C°.

Thans gelost:
PLEETEN EN VERGULDE

KANTOOR LAMPEN,

met een en twee Armen, Kristalwerk, als: Karaffen, Wijnkannen, Botervlootjes, Zoutvaatjes, Peperbossen, Schotels, Melkkannen, Presentglazen, enz.
(122) SOESMAN & C°.

UITGEPAKT:
VIER PIANINO'S,

expresselijk voor dit klimaat vervaardigd.

Mail-Koffers en Reiszakken, bij

(164) PRINGIERS & C°.

Hammel & Co.

Ontvingen:

Garibaldi-Hoeden voor Dames en Meisjes.
Kinderpetten van Laken en Stroo, ook met Pluimen.
Glacé Handschoenen echt Jouvin met en zonder Knoopen en Kwasten.
Corsetten in alle grooten. (165)
Zijden Corsetveters van 3 tot 5 ellen lengte.
Coiffures van Pluimen.
Alle soorten van geslangd Veterband etc.

TOILET TAFELS

met Spiegels en marmeren blad,
(166) bij PRINGIERS & CO.

HAMMEL & CO.
HEBBEN ONTVANGEN:

DIVERSE GOUDWERKEN, als:

Broches, Manchetknoopen van Bloedkoraal en Aliminium, Oorbellen van Bloedkoraal, Vestknoopen, etc.
Zwart effen Zijde, gekleurde Zijde in modekleuren, fijn wit Organdie.
Zeepen en Odeurs van de Societeit Hygiénique.
Bloemen en Coiffures, ook van Chenille.
Tulle gebloemd en effen in Zijde en Katoen.
Prachtige Bal-Robes in alle stoffen, Garnitures voor Coiffures etc. (131)

Versche Provisiën

(167) bij PRINGIERS & CO.

DIVERSE BIEREN, WAARONDER:

Haantjes-Bier,

Contant *f* 7.50.
(134) TORLEY DUWEL.

(168) **H. ZEHL**
ontving zoo even: buitengewoon groote

HAMMEN

van puike kwaliteit.

Nieuwe HARING, Hollandsch gezouten SPEK à 40 Centen het Pond.

LEKKERE
Soerabaijasche Aardappelen,

alleen verkrijgbaar @ *Contant,*
(113) bij TORLEY DUWEL.

Met de VOORWAARTS ontvingen wij:

Een Mylord en
EEN TENT-WAGEN,

beide keurig bewerkt en van alles voorzien, zoo dat ze voor vier paarden kunnen gebruikt worden.
Van dezen fabriekant die op de meeste binnen- en buitenlandsche Tentoonstellingen de gouden medaille behaald heeft, verwachten wij meerdere Rijtuigen.
Alles van élegant en *solide* Hollandsch maaksel.
(112) THOOFT & CO.

---

was ik soeserig den volgenden morgen. Vader keek zoo donker; moeder zei zoo ijsselijk koel: „Morgen Kornelis!" anders zeit ze Kees. Raar, — toch had ik 's avonds weêr trek in pons — ná dorst! Is mijn godsdienst dan als de morgendauw! ——— „*Wij moeten dan gevoelen, levendig gevoelen, Mijne Geliefden! dat een Godsdienstige aanbidding, afgescheiden van geregtigheid en deugd, geen aanneming bij God kan vinden. Gelooven en niet doen de dingen die God gebiedt, dat is geen gelooven; dat is verloochenen, — dat is..............*" Verloochenen, dat deed Petrus ook, tot driemalen toe, — dan mag ik het nog tweemaal doen. — Bah! wa'n lamme gedachte! ook al zonde; 'k ben een ellendeling! ik heb duizende malen gezondigd. Mijn heele Godsdienst is een reeks van morgenwolken. Maar morgenwolkjes en dauwparels zijn toch mooi — was zijn beeld wel zuiver? Jawel! de zonden ziet er ook bekoorlijk uit. Mijn lust om „scheele Laars" op 't kantoor te judassen; vroeger 't naloopen van bruine Jetje uit de kommenei — en die praatjes! — 't Liegen, driemaal achtereen, dat vader ziek was, om vrij van 't kantoor te komen, omdat er drie avonden achtereen partij was, waar ook Nans zou komen...... Mijn Godsdienst allemaal „morgenwolkjes-Godsdienst!..... Beroerd! maar 'k heb er het land aan. Petrus had ook 't land. Die Petrus, dát was 'n kerel. Die had later voor zijn Heer wat over. Akelig, die schilderij in de kerk te Keulen; ten onderste boven aan 't kruis. 't Was 'n naar gezigt: Zóó'n dood..... Bah! — 'n Mooi reisje, — wa'n gezigt op dien Drachenfels — toen — toen had ik toch 'n vroom oogenblik; 'k zag den Oneindige in zijn volle grootheid. — Volle grootheid? — Nee, da's de volle niet; dan moet er Zijn liefde in Christus nog bij..... Liefde, dan denk altijd aan Nans — weêr een andere soort van liefde. Met Nans zoo'n reisje!.... hê! we zouwen altijd geen gekheid praten, in 't geheel niet; Nans kan lief babbelen over serieuse zaken, — dan heeft ze zoo iets heel moois in d'r oogen, den leit 'r zoo'n weêrga'sche ziel in — sakkerloot! nou krijg 'k in eens 'n klaar begrip van 'n geest! 'n Geest dat is — je voelt het eigenlijk méér dan je 't zeggen kunt. De oogen van Nans blijven precies dezelfde: licht bruin en niet bijzonder groot; maar — maar wat moeten die oogen van Christus mooi zijn geweest! — als ik schilder was, dan zou 'k ze nou kunnen schilderen — „*maar, 't zij dan vroeger of later, voor ons allen komt de ure gewis, waarin ons stof zal dalen in het graf*" Toch altijd iets frappants! Zoo als we hier zitten; jij ook mevrouw Maals! al ben je nog zoo voornaam, en jij burgers vader in je mooije bank; allemaal, zoo als we hier zitten, over een tachtig jaar bij de pieren; allemaal, ik reken de kinderen meê. Dan zitten hier weêr, als de wereld nog niet vergaan is, kinderen, kinds- en kinds-kindskinderen van ons. Van ons — ook van Nans en van mij!? Als God me kinderen gaf, ik zou ze tot brave Godvreezende menschen vormen; vroeg leeren bidden. Bidden, gekheid, zei Bram; 't is waar, je hebt toch alles en je krijgt toch alles, al bidt je niet Toen moeder twee jaar geleden zoo ernstig ziek was — 'k heb iederen morgen, en middag, en avond zoo vurig om haar herstel gebeden; en — zij IS beter geworden — de lieve moeder! Ik bid! Bram zal óók wel eens bidden. Soms kun je 't niet laten. Bidden is gelooven. „*Hij die God vreest en tevens regtvaardig en weldadig is omtrent de menschen, hij vertoont de Godsdienst in het regte licht. De Godsdienst blinkt in zijn gedrag met haar eigenaardigen luister en haar stralen verspreiden een hemelsch licht om hem henen. Zijn karakter is te gelijk verheven en beminnelijk, en, al ontwijkt hem de booze wereld, zij acht en eerbiedigt hem in het diepst van haar harte.*" Zou hij (B.) nou ook zoo edel en braaf en godvruchtig zijn, als hij vertelt dat we zijn moeten? Mie — wat laat ze 't eten dikwijls aanbranden en wat hét ze 'n zouthand — Mie zei, dat ie op 'r gevloekt; hij ook al 'n dauwachtige Godsvrucht? ik geloof 't niet, maar, 't is óók 'n mensch; 'n Herder die goed voor z'n schapen is en ze trouw in het oog houdt, kan ligt zelf in 'n modderplas trappen; daarom toch leidt ie z'n kudde wel goed. Moest 'n schaap zeggen: „Herder, als jij in 'n plas trapt; dan kan ik gerust in 'n sloot vallen?" Wel 'n aardig idée; 'k heb soms wel aardige invallen. 'k Ben nog zoo gek niet. Waar komen die invallen van daan? Uit mijn brein; brein, wat 'n raar ding. Hoe komen ze in 't brein? Door 'n hoogere magt; door God — Pedant zijn op mooije idées — stommiteit! — 'n mooi vers:

Niets, niets is 't mijn,
Maar alles Gods geschenken,
Mijn hart, o Heer! zal eeuwig aan U denken,
Uw lof op mijne lippen zijn."

(*Wordt Vervolgd*).

Ontvangen:

EEN FACTUURTJE

CHINESCHE VOORWERPEN,

ALS:

BREI-MANDJES, HANDSCHOENEN-DOOSJES, WAAIJERS EN FICHES,

alles van Ivoor en Sandelhout, keurig bewerkt.

Dit Factuur is expressselijk in *China* besteld en de bewerking is zoo fijn als slechts zelden voorkomt.

VERDER:

EEN FACTUUR FIJNE PARIJSCHE

BIJOUTERIËN,

met de laatste Mail aangebragt, als:

PARURES met Bloedkoraal Cameën en Edelgesteenten, ARMBANDEN à la Jarretière, Dames HOROLOGIEN met Bréloques, Gespen voor Ceintures, prachtige Heeren Vest-Kettingen, lange Kettingen en Dames Kettingen, enz.

(114) THOOFT & CO.

PARFUMERIEN,

BEKENDE MERKEN,

Zweepen en Karwatsen.

(115) TORLEY DUWEL.

ZIJDEN COTTELINE (Wagen Damast),

in diverse Couleuren en dessins, ook en détail verkrijgbaar,

(126) bij C. R. GOTTSCHALK.

CONTANTE TOKO

KERKSTRAAT.

Rolpens.
Ketting Saucijs. (111)
Rook Worst.
Gezouten Spek (puik) 25 ct. per ℔.
Gandaria (versch ingezout) *f* 1.— per flesch.
Edammer Kazen *f* 2.— per stuk.

Pas Ontvangen:

ZWART EN GEKLEURD

IMITATIE-LEDER,

voor het bekleeden van Rijtuigen,

(121) bij BOTZEN.

Ontvangen:

Engelsche PENDULES,

Geldtrommels, Schrijflessenaars, Zakportefeuilles,

NAAI- en SCHEERDOZEN.

(123) bij J. P. BRANDES.

EEN ECHTE.

Damascener PRACHT-SABEL

en buitengewone mooije

ZADELS, met Hongaarsche Vlechtting.

(128) bij C. R. GOTTSCHALK.

GESLAGT IN STOPFLESSCHEN,

PUIKE HAMMEN,

Rookvleesch, Zoetemelksche Kaas.

(130) TORLEY DUWEL.

MAIL-KOFFERS

in alle soorten, alsmede zeer doelmatig ingerigte

DAMES KOFFERS.

Ook belast zich de ondergeteekende met het uitrusten van alle REIS-EFFECTEN voor HH. Mail-reizigers.

(118) C. R. GOTTSCHALK,
Mr. Zadelmaker.

In Commissie Ontvangen:

HOLLANDSCHE ALE,

à Contant per dozijn *f* 6.—

(117) bij BOTZEN.

VOORHANDEN (136)

in de Rijtuig-Fabriek van

V. C. JACOBS,

RIJTUIGEN van differente modellen tegen billijke prijzen.

MANILLA SIGARENKOKERS,

(supra fijn).

Verkrijgbaar bij (171) DE GROOT, KOLFF & C°.

BOEK-HANDEL

VAN (169)

de Groot, Kolff & Co., Samarang.

Ontvangen:

Robert Druitt's Chirurgisch Vademecum	*f*	15.—
Oesterlen. Algemeene en bijzondere Gezondsheidsleer	"	15.—
Kerbert. Klinische Memoranda	"	7.—
van Rees. Technisch Marine-Woordenboek	"	5.—
van Oosterzee. Handwoordenboekje van de voornaamste zaken en voorwerpen	"	3.—
Kaiser. De Sterrenhemel, 2 dln.	"	22.—
van Humboldt. Kosmos, 4 dln., geb.	"	40.—
Dr. Ule. De wonderen van den Sterrenhemel	"	7.—
Winkler. De Geologie	"	7.—
Dr. Ule. De wereld beschouwd in den strijd harer wording	"	12.—
Kardec. Le livre des Mediums	"	4.—
Pracht-Album van 's Gravenhage, 20 fraaije pln.	"	10.—
Licht- en Schaduwbeelden uit de Binnenlanden van Java, geb	"	10.—
Tollens. De Indische Secretaris, nieuwe druk, geb.	"	23.—
Ten Kate. Langs den Rhijn	"	3.—
Mylius. De Stiefkinderen, 2 dln	"	6.—
Mev. van Westhreene. Levensstrijd en levensvreugde, 2 dln	"	7.—
Toussaint. Het Huis Lauernesse, 2 dln	"	6.—
Elise. Eene Star in den nacht, 2 dln	"	6.—
Celestine. Twee Novellen	"	3.—
Keller. Oude Kennissen	"	3.—

THERMOMETERS

in soorten, waaronder Zware op Ivoor en Melkglas.

GLOBES,

van de grootste tot de kleinste, met Handleiding.

DAM- SCHAAK- EN TRICTRACBORDEN,

met toebehooren.

ZAK-KOMPASSEN, ZUIVERWERKENDE,

ook in Mahonie-houten doosjes,

En vele andere artikelen, pas uitgepakt bij

(170) DE GROOT, KOLFF & C°.

H. ZEHL

Mr. Zadelmaker te Salatiga,

maakt bij deze aan het geëerde publiek bekend, dat hij thans het Atelier der Zadelmakerij te *Samarang* in de *Kerkstraat N°.* 544 heeft verplaatst, terwijl de Toko te *Salatiga* gevestigd blijft, alwaar verschillende soorten (172)

Provisiën, Dranken, enz., enz.

verkrijgbaar zijn en hij steeds zorg zal dragen dat alles van de beste kwaliteit is.

De ondergeteekende, zich alhier als **MUZIJKMEESTER** gevestigd hebbende, wenschte zijne nog overige uren te besteden tot het geven van *Piano-* en *Zang-lessen.* Ook belast hij zich met het *Repareren en Stemmen* van PIANO'S, ORGELS en HARMONIUMS.

(173) W. AMENDE,
ten Huize van den Heer Meijsenheijm Knipschaar; (Hoek Pontjol.)

HOUDERS VAN COGNOSSEMENT

over 2880 Staven IJZER,

alhier aangebragt met het Ned. Schip *Anthony van Hoboken*, kapt. H. P. Hazewinkel, afgeladen door de Heeren FRAISSINET en VAN BAAK te *Rotterdam* aan de Order van de Heeren C. BAHRE en G. KINDER te *Batavia, Samarang* of *Soerabaija*, blijkens Manifest van *Batavia* hier gelost moetende worden, gelieven zich bekend te stellen bij

De Agenten,
(178) JACOBSON & Co.

Een persoon van middelbaren leeftijd, werkzaam geweest zijnde in het beheer en administratieve gedeelte eener *Suikerfabriek*, zoekt als zoodanig weder geplaatst te worden, kunnende vele bewijzen overleggen van goed en zedelijk gedrag.

Brieven *franco* onder Lett. **S. B.** bij de Boekhandelaren de Groot, Kolff & C°., te *Samarang*.

(138)

SPAAR- EN BELEENBANK

TE SAMARANG.

In opvolging van Art. 14 van het Reglement, wordt bij deze bekend gemaakt, dat de renten, die aan de inleggers, van gelden over het jaar 1861 zullen worden te goed gedaan, bedragen 7½ *ten honderd*, en dat uitbetaling daarvan kan erlangd worden op de gewone zitdagen.

Het Bestuur dezer Bank:
Samarang, *De President,*
den 24sten Jan. 1862. C. L. DANKMEIJER.
(139) *De Secretaris en Penningmeester,*
A. DE BRUIJN, Mz.

Onder nadere goedkeuring van het Gouvernement, worden te koop aangeboden, geheel of gedeeltelijk, in het laatste geval, des verkiezende, met de Administratie:

De Huurregten eener gevestigde Suikeronderneming

IN DE RESIDENTIE SOERACARTA.

Voor nadere informatiën adressere men zich, indien schriftelijk met *franco* brieven, bij Mr. C. H. Manuel te *Soeracarta*, of bij de ondergeteekenden,

Samarang, DORREPAAL & CO.
den 31sten Januarij 1862. (174)

De ingang der **Rijtuig-Fabriek** en **Wagen-Verhuurderij** van den ondergeteekende is thans naast het Handelshuis van de HH. *Bahlmann & C°.* tegenover de Societeit *Amicitia.*

(140) V. C. JACOBS.

Een fatsoenlijk jongmensch, eene vlugge hand schrijvende, kan eene onmiddelijke plaatsing in eene Toko bekomen.

Salaris naar bekwaamheden.

Adres: Franco Brieven. *Uitgevers dezes.* (137)

Bij hun vertrek naar *Nederland*, roepen ondergeteekenden hunne vrienden en bekenden een hartelijk vaarwel toe.

J. M. VAN LEER,
Samarang, *en Echtgenoot.*
31 *Januarij* 1862. (175)

TE HUUR

Om met 1o. Maart a. s. te aanvaarden:

Het **HUIS** te *Pelloran*, laatst bewoond door den Heer J. M. Jacobson.

Informatiën te bekomen bij B. KOPERSMIT & C°.

(176) *Samarang.*

Vracht en Passage naar Amsterdam,

Per het Nederlandsch nieuw gekoperd Barkschip

VERTROUWEN,

Kapt. **F. de VOS.**

Informatiën bij *De Agenten,*
(177) SALOMONSON & MEIJER.

STERFGEVALLEN.

Heden overleed ons innig geliefd Kindje *JAN PAULUS ANDRIES*, ruim 11 maanden oud, diep betreurd door zijne ouders

(143) J. STEENDAM.
Salatiga, A. M. P. STEENDAM,
den 10den Januarij 1862. *Geb.*

AANGEKOMEN PERSONEN

van den 24sten tot en met den 31sten Januarij 1862.

S. S. de Vries, W. H. van Affelen van Saemsfoort, P. Buijs, J. W. Scipio, C. N. Persijn, S. J. Itzig Heine, G. Th. M. G. Grisart en Echtg., A. Brown, C. F. Stekkinger, J. C. F. Schultz, Mevr. de Weduwe L. C. Garrot, J. J. Roggers, E. C. Heijdorn, W. Oudhoff, E. Cooke, C. M. Nooijen en fam., C. H. W. C. Zehl, W. J. van Eekhout.

VERTROKKEN PERSONEN.

J. Fischer, J. M. van Leer met Echtg. en zeven kinderen, Jongel. R. M. en A. M. Bousquet en J. de Kanter, Mr. W. B. Bergsma, J. W. Jäger, S. S. de Vries, L. W. G. Gout, J. W. de Jonker, C. N. Persijn, Mevr. de Weduwe van de Woude, C. W. Pichel, J. Nienhuijs, B. B. Douwes, A. Brown, E. C. Heijdorn, W. Oudhoff, E. Cooke, J. W. Scipio, Mevr. de Wed. Moreau, G. Andreas, C. van Lennep, Geg. Militair L. Torn, S. J. Itzig Heine.

Marktprijzen te *Samarang.*

Koffij, geen ter markt, op levering oogst 1862 *f* 35.— geboden.
Suiker, No. 16 *f* 15.—
Indigo per pond *f* 5.— geboden.
Koe-Huiden, per corge *f* 66.— volgens gewigt. } schaarsch.
Buffel-Huiden, per corge *f* 52.— } schaarsch.
Staart Peper, *f* 65.— afgedaan, — schaarsch.
Rijst, eerste soort, per 28 pikols *f* 168.— à *f* 190.—
" tweede " idem. *f* 135.— à *f* 160.—
Klapper Olie, per pikol, *f* 27.—
Katjang " idem *f* 24.—
Rotting, per pikol, *f* 8.— à *f* 9.—
Kadjang Matten, per 100 stuks, *f* 9.—
Wisselkoers op Holland pari.

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

DANKZEGGING,

ZONDAG den 2den Februarij 1862,
des voormiddags te ½9 *ure,*
Ds. van der Meer van Kuffeler.

DOOPSBEDIENING.

ROOMSCH CATHOLIJKE EEREDIENST.

ZONDAG den 2den Februarij 1862.
Eerste H. DIENST, *'s morgens* 7 *ure.*
HOOG DIENST, *om* ½9 *ure.*
LOF *'s avonds om* ½7 *ure.*

BIJVOEGSEL

BEHOORENDE BIJ HET

Samarangsch Advertentie-Blad,

van VRIJDAG 31 Januarij 1862, No. 5.

LANDMAIL BERIGTEN,

loopende tot 9 December.

NEDERLAND.

Tot dusverre werden er alleen aan militairen beneden den rang van korporaal, bij het uitreiken van paspoorten certificaten van goed gedrag uitgereikt. Thans is, met het oog op art. 13, 60 en 65 van de wet, betrekkelijk de nationale militie van 19 Augustus jl. (*Staatsbl.* No 172), bepaaid, dat voortaan aan *alle* militairen beneden den rang van officier, zoo zij dit waardig zijn, certificaten van goed gedrag zullen moeten worden uitgereikt.

— Dezer dagen werd aan kapitein G. T. van Ommeren gezagvoerder van het te Rotterdam te huis behoorende brikschip *Minerva*, door tusschenkomst van het gemeentebestuur, van wege het Engelsche gouvernement een keurig geschenk vereerd; als blijk van erkentelijkheid voor de redding der bemanning van het Engelsche barkschip *Charles Brownell*, welke schip breukelingen hij 24 Januarij jl. op 43° NB. en 46° WL. geheel uitgeput van het zinkende schip op de *Minerva* overnam hun aldaar liefderijk verpleegde en den 17den Februarij daaraanvolgende behouden te Boston (werwaarts de *Minerva* bestemd was) aan wal zette. Dit geschenk bestaat in een prachtigen met zilver gemonteerden kijker (Telescope) waarop de volgende inscriptie gegraveerd staat;

Presented by the British Gouvernment
Captain G. T. van Ommeren, Master of the Dutch Brigg Minerva, in acknowledgment of his humanity and kindness to the Master and Crew of the Bargue Charles Brownell *of Liverpool, whom he rescued from their disabled vessel on* 24 *Januar* 1861.

Ook de overige equipage van de *Minerva* ontving een bewijs van dankbaarheid van het Eng. gouvernement in eene gratificatie van £ 2 ieder, voor de ontbering, die zij zich voor opgemelde schipbreukelingen welwillend hebben getroost.

— Te Aardenburg heeft men den 28sten November een fraai meteoor waargenomen, namelijk een vuurkogel ter grootte van de maan, zich van het Noord-Oosten naar het Westen, met tamelijke snelheid voortbewegende en, onder een knetterend geluid, honderde vonken, als zoo vele sterren, afwerpende. Ook te Sluis is dezelfde of een andere vuurkogel op hetzelfde tijdstip waargenomen.

— Bij de erkenning, in der tijd, van het Delfsche studentencorps door de overige studentencorpsen hier te lande, had alleen de Amsterdamsche studenten-vereeniging zich met die erkenning niet kunnen vereenigen. Thans is niet alleen die erkenning aan den senaat te Delft ongevraagd toegezonden, maar tevens vergezeld van de hartelijkste betuigingen van deelneming in de jongste gebeurtenissen.

— Men meldt uit de gemeente Wisch, 29 November: Dezer dagen zijn twee adressen, door een groot aantal kiezers dezer gemeente onderteekend, naar heeren gedeputeerde staten van Gelderland verzonden, inhoudende bezwaren tegen de begrooting voor het aanstaande jaar. De adressanten klagen daarin vooreerst, dat hunne schriftelijke aanmerkingen op die begrooting niet ter tafel gebragt zijn in de raadsvergadering, waarin de begrooting werd goedgekeurd, en geven verder eerbiedig te kennen, dat de hoofdelijke omslag, die in 1860 vijf en dertig honderd gulden bedroeg, nu in twee jaren tot elf duizend gulden is opgevoerd. Zij zijn van meening, dat deze staat van zaken zoo niet kan voortduren, te meer daar de rekening van het laatste jaar nog met een aanzienlijk tekort sluit. Zij verwachten, dat heeren gedeputeerden hunne goedkeuring aan die begrooting niet zullen schenken.

— Het adres, door een vijftigtal ouders of voogden van jongelieden aan de academie te Delft studerende, in eene vergadering jl. Woensdag, op Stads-Doele gehouden, voor Z. M. den koning bestemd, is van den volgenden inhoud:

Aan den Koning.

Sire!

Geven, met verschuldigden eerbied, te kennen de ondergeteekenden, ouders of voogden van kweekelingen aan de koninklijke academie, te Delft:

Dat zij van den heer directeur dier academie, bij missive dd. 22 dezer de kennisgeving hebben ontvangen, dat Uwe Majesteit bij besluit van den vorigen dag, Z. X./9. heeft goed gevonden, met ingang van dien dag, de academie, aanvankelijk voor den tijd van twee maanden, te sluiten, en, hoezeer Uwer Majesteits besluit eerbiedigende, daardoor levendig zijn getroffen en bezorgd. Deze bezorgdheid wordt in hooge mate gewekt bij de gedachte, dat de jongelingen, waarop hunne hoop voor de toekomst gevestigd is, of die aan hunne zorgen zijn toevertrouwd, in den loop hunner studiën gestuit, alras zouden ondervinden dat stil staan in dezen is achteruitgaan, en dat hun lust tot gezette studiën daarmede geheel verloren gaat.

In dezen hen bekommerenden staat van zaken veroorloven zij zich, te komen tot Uwe Majesteit met de bede, om die gevreesde gevolgen van de sluiting nog te willen afkeeren, door te bepalen dat bedoelde maatregel, in afwachting van een door Hoogstdenzelven te bevelen nader onderzoek, worde geschorst en de collegiën weder worden opengesteld.

Overtuigd van de hooge belangstelling Uwer Majesteit in de academie en het lot der studerende jongelingschap, verbeiden de ondergeteekenden, met eerbiedig vertrouwen eene gunstige beschikking.

Delft, 27 November 1861.

'tWelk doende, enz.

De raad der stad Delft heeft in zake de akademie, aan Z. M. het volgende adres toegezonden:

Sire!

Het is onder verschillende gewaarwordingen, dat wij Uwer Majesteits besluit hebben vernomen, waarbij de koninklijke akademie van Delft voorloopig voor den tijd van twee maanden is gesloten.

Dat besluit toch van Uwe Majesteit, hetwelk wij eerbiedigen, boezemt in de stad onzer inwoning bezorgdheid in voor het voortdurend bestaan van die akademie.

Sire! die akademie, waarvan wij de oprigting aan het vorige geliefde hoofd van den staat verschuldigd zijn, en wier ontwikkeling en behoud met dankbaarheid door ons wordt erkend als het werk van Uwe Majesteit, die akademie is voor Delft de hartader van haar bestaan.

Sedert de vestiging der akademie in Delft is die stad in bloei en welvaart, in stoffelijke en zedelijke ontwikkeling dermate toegenomen, dat zij met eere onder de steden van Uwer Majesteits gebied weder kan worden genoemd.

Sire! de stad Delft heeft zich geheel voor die akademie ingerigt, een aantal nieuwe huizen zijn gebouwd om in de behoefte te voorzien van de vele vreemdelingen, die zich uit dien hoofde bij ons vestigden, en zeer vele ingezetenen hebben ter inwoning der studenten geldelijke bezwaren op zich genomen de stad leeft van en door die academie, het verlies van die academie is de ondergang van Delft.

Het is daarom Sire! dat bekommering veler onzer ingezetenen vervult!

En toch Sire! zijn wij overtuigd dat die vrees ongegrond is, omdat de behoefte aan eene academie als die van Delft, zoo voor ons vaderland als voor Indie te dringend wordt gevoeld, omdat de opofferingen door Delft voor die Academie gedaan, zoovele zijn, dat onze stad wel de zetel van hare voortdurende bestemming zal blijven, maar eindelijk, omdat wij volkomen vertrouwen hebben op de wijsheid en regtvaardigheid van Uwe Majesteit, ja mogen wij het er bijvoegen, omdat wij zoo vele bewijzen van goedheid voor en ingenomenheid met die academie van Uwe Majesteit hebben ontvangen, dat wij met veiligheid aan de trouwe zorg van Uwe Majesteit, opdragen de belangen van eene stad, waarvan de traditie zoo nauw aan Uw Doorluchtig huis is verbonden.

Sire! wij bevelen de stad en onze akademie met gerustheid in Uwe Hooge bescherming, wij hopen dat Uwe Majesteit, zoo spoedig als de omstandigheden dit zullen toelaten, de akademie zal doen heropenen, terwijl wij ons veroorloven de plegtige verzekering te geven, dat de ingezetenen van Delft, ten innigste aan Uwe Majesteit en zijn Doorluchtig Huis, zijn en blijven verknocht.

De van Uwe Majesteit gehoorzame onderdanen,

De Raad der Stad Delft:

(*Get*) VAN DER COLFF, *Secretaris.* (*Get*) VAN KUYK, *Voorzitter.*

Delft, 23 November 1861.

ENGELAND.

Een feit, hetwelk hier een voornaam onderwerp der gesprekken is, betreft de onverwachte aankomst van het stoomschip *Nashville* te Southampton, met de bemanning aan boord van het Amerikaansche schip *Harvey Birch*, van New-York. De *Harvey Birch*, een nieuw gebouwd schip ter waarde van 150,000 dollars, den 17den dezer van Havre naar New-York gezeild, werd door de *Nashville*, een schip in de Zuidelijke of afgescheiden staten te huis behoorende, aangehouden, in brand gestoken en de bemanning, met uitzondering van kapt. Nelson en de beide stuurlieden, in boeijen geklonken en naar Southampton overgevoerd, waar de kapitein zich onmiddelijk onder de bescherming van den Amerik. consul stelde, terwijl de matrozen door tusschenkomst van den mayor werden ingekwartierd. De sensatie, door die gebeurtenis te Southampton veroorzaakt, moet onbeschrijfelijk zijn. De bemanning van de *Harvey Birch* is natuurlijk uiterst verbolgen en heeft, naar men zegt, eenparig gezworen zich op de officieren en de manschappen van de *Nashville* te zullen wreken. De mayor te Southampton was ook zoo beducht voor eene botsing, dat hij de docks gedurende den nacht met eene aanzienlijke magt van politie-agenten liet bewaken. Tusschen de autoriteit van Southampton en ons gouvernement werden terstond talrijke telegrafische depêches gewisseld. De Amer. consul zond onmiddelijk eene depêche naar Londen, om zooveel mogelijk te verhinderen dat aan de *Nashville* eenige hulp werd verleend. De bevelhebber van de *Harvey Birch* beweert dat kapitein Peagrim, (de gezagvoerder aan boord der *Nashville*) geene lastgeving heeft van de Zuidelijke staten, doch laatstgenoemde heeft, in strijd met die bewering, een afschrift vertoond van zijne commissie, geteekend door Jefferson Davis en den secretaris der marine. Uit het door kapitein Nelson aan den Amerik. gezant medegedeelde blijkt, dat de bevelhebber Peagrim alle mogelijke pogingen in het werk heeft gesteld, om hem (Nelson) en diens manschappen te dwingen, den eed van getrouwheid aan de Zuidelijke staten af te leggen en een document te teekenen, waarin werd uitgedrukt, dat zij geen wapenen tegen die staten zouden opvatten. Kapitein Peagrim refuteert evenwel die bewering en wordt daarin door al de officieren van de *Nashville* ter zijde gestaan. Men ziet hier natuurlijk met ongeduld de maatregelen te gemoet, die ons gouvernement betrekkelijk de *Nashville* zal nemen. Velen zijn van gevoelen dat men dit schip onmogelijk in onze havens kan dulden, zonder de neutraliteits-proclamatie te schenden, terwijl anderen beweren dat, aangezien ons gouvernement een oorlogschip der Noordelijke staten toestond te Southampton binnen te loopen, dit voorregt ook niet kan worden onthouden, aan een schip der Zuidelijke staten. Het ware verschil in beide gevallen is evenwel duidelijk. Het eerste schip vertoefde in de haven van Southampton met het eenvoudig doel om eenige reparatie te ondergaan, terwijl de *Nashville* een door haar prijsgemaakten buit aankwam.

Eenige personen die met onze ministers in naauwe betrekking staan, verzekeren nog dat de tegenwoordigheid van het Zuidelijk stoomschip te Southampton ons kabinet in groote verlegenheid brengt. Onze ministers willen zooveel mogelijk de neutraliteits proclamatie der koningin eerbiedigen, doch schijnen niet gezind de schepen der Zuidelijken het voorregt te ontzeggen om, even als die der Noordelijken onze havens binnen te loopen. Doch nu kwam er iets bij; de kapitein der *Nashville* had te kennen gegeven, dat hij voornemens was dat vaartuig als een oorlogschip uit te rusten en reeds was hij ijverig bezig om aan die verklaring gevolg te geven. Dergelijke handeling toe te laten werd natuurlijk door een ieder in strijd geacht met de wetten en beginselen van maritimen oorlog. En inderdaad, het gouvernement heeft dan ook uitdrukkelijk verklaard, dat de uitrusting der *Nashville* als oorlogschip in eene Britsche haven niet zou toelaten.

Wat nog betreft de aanklagt van kapt. Nelson tegen kapt. Peagrim, zoo verneemt men, dat eerstgenoemde zich later tot den lord-mayor van Southampton gewend heeft met verzoek op den *Nashville* een onderzoek naar de hem afgenome scheepspapieren en instrumenten te doen instellen, en zette aan zijn verzoek klem bij, door de opmerking dat de lord-mayor van Londen hem gezegd had, dat hij voor zich dat onderzoek zou instellen, wanneer de kaper in de Londen-Docks lag. De lord-mayor van Southampton was het echter ten deze met zijn ambtgenoot uit de hoofdstad niet eens, en verklaarde, dat hij voor zich geene vrijheid vond tot dat onderzoek over te gaan, of van zijnentwege daartoe magtiging te verleenen, om reden de papieren van den kaperkapitein in volkomen orde waren, en er hier van diefstal van aan anderen behoorende goederen, geene sprake kon wezen. De overige magistraatspersonen van Southampton waren het ten deze met den lord-mayor eens en verwezen den gezagvoerder van de *Harvey Birch* naar de hooge regering. De advokaten der kroon hebben echter dezelfde meening geuit, en verklaard dat uithoofde de *Nashville* een van wettige kaperbrieven voorzien schip is, de wet den gezagvoerder niet op het stuk van zeeroof vervolgen kan.

Overigens heeft men over de zaak tot dusverre weinig naders vernomen. De beide kapiteins bevinden zich te Londen en de Amerikaansche gezant, de heer Adams, heeft eene conferentie met graaf Russel over dit onaangename voorval gehad.

— Het bevestigt zich dat de Mexicaansche regering is toegetreden tot eene conventie, waarbij al de eischen van onze regering onmiddelijk zullen worden ingewilligd. Onze gezant, sir Charles Wyke, is er in geslaagd eene overeenkomst met het Juares gouvernement aan te gaan, waarbij wordt vastgesteld dat al de gestolen gelden zullen worden gerestitueerd en de met de Mexikaansche fondsenhouders aangegane verbintenissen, door de Mexikaansche regering zullen worden vervuld. Ons gouvernement zal evenwel die overeenkomst niet bekrachtigen, maar zich integendeel strikt houden aan de bepalingen der tusschen Engeland, Frankrijk en Spanje gesloten conventie.

— Tegenwoordig laten verscheidene buitenlandsche regeringen hunne oorlogschepen op onze werven aanbouwen, omdat het gebleken is dat het Fransche stelsel minder volledig aan het doel beantwoordt. Zoo laat thans Denemarken hier twee kanonneerbooten bouwen, terwijl er voor rekening van het Russisch gouvernement een stoomfregat op stapel is gezet, hetwelk naar het model van de *Warrior* zal bewerkt worden. Voor Portugal worden eenige kleine vaartuigen gebouwd terwijl Spanje in onderhandeling is over de constructie van vier zware fregatten. Ook uit Amerika zijn commissien voor de levering van schepen ontvangen.

— In de haven van Plymouth is het Amerikaansche schip *Lady Franklin* door brand vernield. Men denkt, dat de bemanning, die meest uit matrozen van de zuidelijke staten bestond, het schip in brand hebben gestoken; althans juist die manschappen hebben zich tijdens het ongeval uit de voeten gemaakt, zonder dat men hen nog op het spoor was gekomen.

— Gelijk men weet, wordt er op dit oogenblik onderhandeld over een handelstractaat tusschen Belgie en Engeland, hetwelk natuurlijk moet beschouwd worden als een gevolg van dat, het welk de eerstgenoemde mogendheid met Frankrijk heeft gesloten. Sedert 15 October hebben ten dien aanzien herhaalde conferentien alhier plaats gehad tusschen den heer van de Weijer, Belgisch gezant, graaf Russell en den heer Milner Gibson. Naar men thans verneemt, heeft Belgie tot *conditio sine quanon* gesteld, dat Engeland zijne adhaesie moest schenken aan den afkoop van de Scheldetol. Dit voorstel vond hier eerst weinig bijval; doch naarmate Belgie daartoe krachtiger argumenten aanvoert, schijnt ons ministerie toch ook meer ten gunste van die voorwaarde gestemd te zijn. Het blijkt tevens dat de moeijelijkheden waardoor het tractaat tusschen Frankrijk en het Tolverbond nog niet tot stand kan komen, het Britsch ministerie nog meer ten gunste van het Belgische tractaat zal stemmen. Immers Engeland heeft na de sluiting van het tractaat met Frankrijk van 23 Januarij 1860 het zijne gedaan om de daarbij vastgestelde vermindering van het tarief ook op alle andere staten van toepassing te maken, maar als het Tolverbond op den duur zwarigheid maakt om tot eene liberale weiziging van het tarief van in- en uitgaande regten over te gaan, zouden andere staten van Engelands tariefshervorming voordeel trekken, zonder dat Engeland daarentegen van zijn kant bepaaldelijk voordeel er van trok. Ten gevolge daarvan zal het gouvernement dan ook meer genegd zijn om de daaromtrent gedane voorstellen van Belgie aan te nemen, nu deze op eene aanmerkelijke tariefsverlaging berusten. Deze opmerking moet dus bij ons gouvernement een gunstigen invloed hebben op den afkoop der Scheldetol, die eene hoofdvoorwaarde van het tractaat uitmaakt.

— De *Manchester Guardian* bevat een uitvoerigen staat van de Engelsche katoenfabrieken en het aantal daartoe behoorende arbeiders. Uit de daarin voorkomende cijfers blijkt, dat in de 1233 etablissementen, waar katoen wordt verwerkt en die in gewone tijden 266,507 arbeiders aan het werk hadden, het aantal werkuren thans tot op 34 pCt. is verminderd, zullende dit waarschijnlijk tegen Kersmis wel nog tot op 50 pCt. verminderd worden.

AFRIKA.

De *Ethiope* is te Liverpool aangekomen met de mail van de Westkust van Afrika, waaruit het navolgende blijkt: Van den lang vermisten reiziger en zendeling dr. Baikie zijn eindelijk tijdingen ontvangen; twee jaren heeft hij met een enkel Europeesch togtgenoot, ver van alle communicatiemiddelen verwijderd, onder de inboorlingen geleefd; thans bevindt hij zich op de terugreis.

Uit Lagos werd berigt, dat de koning van Dahomey aanstalten maakt voor een nieuwe groote offerande van menschen, om het zoogenaamde nieuwe Yam-saisoen in te wijden. Bij die gelegenheid moesten niet minder dan 2000 menschen worden geofferd. — Het gerucht was in omloop dat de ex-koning van Lagos 2000 inboorlingen had bijeengebragt met het doel den gouverneur dier streek gevangen te nemen en de handelaren te vermoorden; het plan was echter ontdekt en de ex-koning, naar men zeide, verdwenen.

De koning (Peppel) van Bonny had zijn schip op de rivier verlaten; onder de hoofden van het rijk heerschte nog altijd verdeeldheid of men hem al dan niet het bewind weder zou opdragen. H. M. schip *Bloodhound* had op verzoek der Engelsche handelaren de rivier bezocht, om de Britsche belangen, in geval van een burgeroorlog, te beschermen. — De inzameling der olie in Bonny was bijna afgeloopen.

Te Fernando Po was het berigt ontvangen dat een Engelsch schip, hetwelk in de Congo-rivier aan den grond was geraakt, door de inlanders was geplunderd. Een Engelsch oorlogsschip was derwaarts gezonden. De gezondheids toestand te Fernando Po was bevredigend. Te Cameroons was de handel slap, doch de gezondheidstoestand voldoende. Te Old-Calabar daarentegen was de handel levendig, doch liet de gezondheidstoestand te wenschen over. De oom van den overleden koning had den troon beklommen.

Langs de Goudkust zijn de inwoners, naar aanleiding van eenige nieuwe ingevoerde belastingen, ontevreden en de gouverneur Andrews heeft militaire maatregelen genomen. Er werden groote hoeveelheden palm-olie aangevoerd en de handel was beter dan in vele jaren het geval was geweest.

Berigten uit Cape Palmas houden in dat de Spaansche kanonneerboot *Ceres* gevuurd had op den Monrovischen schoener *Quail*, die het vuur beantwoordde. De batterij te Monrovia opende alsnu mede haar vuur op de *Ceres* en dwong dit schip zich te verwijderen.

DUITSCHLAND.

De aangelegenheid der verkiezingen en bijzonder die van het militaire budget, wordt door de Pruissische dagbladen op den duur besproken. De organen van de reactionnaire partij onderscheiden zich door eene ongewone hevigheid, terwijl de liberale blijkbaar zich zoo veel mogelijk onthouden van alles, wat de bevolking zou kunnen opwinden. Zoo beveelt een der meest gelezen dagbladen van die partij den kiezers aan, om hunne keus op vastberaden, maar daarbij gematigde mannen te vestigen. Niemand is voornemens, zegt het bedoelde dagblad, om den val van het tegenwoordige ministerie te provoceren, maar de wensch om het te handhaven, mag aan den anderen kant ook niet meer de eenige regel zijn. Het blad geeft niet onduidelijk te verstaan, dat men vooral de belangen des lands in het oog houden en de gevolgen overwegen moet, welke eene staande armee van 200,000 man voor Pruissen hebben zou.

Overigens getuigen bijzondere berigten uit Berlijn van groote ongerustheid, die aan het Pruissische hof heerscht, uithoofde van zigtbare woelingen, die eerlang gewigtige gebeurtenissen in de Poolsche provincien van dien staat doen te gemoet zien. In dezelfde depêches wordt het vertrek van den prins von Hohenzollern naar het Zuiden van Frankrijk volgenderwijze verklaard: Deze vorst is het beginsel van een vereenigd Duitschland toegedaan; in 1840 heeft hij zijn prinsdom, 't welk waarlijk niet van de grootste was, aan Pruissen verkocht: de booze wereld zegt om zijne schulden te kunnen betalen; hij daarentegen beweert om onder de Duitsche vorsten het initiatief der eenheid te nemen. In 's konings raad heeft hij in den laatsten tijd meermalen en met nadruk verklaard, dat de eenige waarborg voor de toekomst van Pruissen's dynastie daarin gelegen was, dat de koning zich aan 't hoofd der eenheids-beweging stelde. Het is bekend dat Z. M. verre is van dat gevoelen te deelen; hierover schijnen oneenigheden te zijn ontstaan, en de prins, die zijn zin niet kon krijgen, heeft den min gunstigen gezondheidstoestand zijner dochter als voorwendsel te baat genomen om zich te verwijderen, ten einde geen getuige te zijn van gebeurtenissen, die hij te gemoet ziet.

De heer von Vincke heeft zich niet weder verkiesbaar gesteld voor het lidmaatschap der Pruissische kamer. Dit is ongetwijfeld een verlies voor de liberale partij, waarvan hij een uitstekend hoofd is. Zoo als men zich zal herinneren, is de heer Vincke ten vorigen jare de voorsteller geweest van de door de Pruissische kamer aangenomen motie ten gunste van de zaak van Italie.

De *Köln. Ztg.* behelsde dezer dagen eene ernstige en in bezadigde taal geschreven teregtwijzing van den heer von Vincke. Het blad laat duidelijk doorschemeren, dat het de reden voor die weigering, door den heer von Vincke opgegeven, als een louter voorwendsel beschouwt.

De onderhandelingen tusschen Pruissen en Fankrijk over een handelsverdrag, zijn zoo goed als afgebroken. Men schijnt het niet eens te kunnen worden.

— Men schrijft ons uit Warschau, dat de staat van zaken aldaar gestadig een treuriger aanzien verkrijgt. Dagelijks hoort men van huiszoekingen en arrestatien, terwijl van al de gevangenen, die op het stadhuis en in de citadel in verzekerde bewaring zijn gesteld, sedert geruimen tijd geen enkele ontslagen is, zelfs zijn een aantal hunner nog niet eens verhoord. Hierbij komt nog eene zeer slechte verpleging, daar hunne cellen op het stadhuis niet verwarmt worden en hun maar een zeer karig schraal voedsel wordt toegediend. Zij die op de benedenverdieping zijn geplaatst kunnen van huis nog eten en dekens ontvangen, maar op de bovenverdiepingen wordt niemand tot de daar aanwezigen ten dien einde toegelaten en niets voor hen aangenomen. De policie-agenten maken op straat van de minst beduidende omstandigheid gebruik om personen aan te houden en zij worden daarin niet weinig aangemoedigd door de bepaling, dat zij voor iedere arrestatie, hoe onbeduidend ook, eene toelage van 10 kopeken (ongeveer 40 centimes) genieten. Zoo werd onlangs een arme schoenmaker naar de gevangenis gebragt alleen omdat hij een stok droeg. Eenige dagen geleden is er ook in het klooster der missionnarissen eene strenge huiszoeking gedaan, doch zonder dat deze eenig resultaat heeft opgeleverd. Men is nu ijverig in de weer om tenten, waarin de soldatan op pleinen en in de openbare tuinen gekampeerd zijn geweest, te vervangen door houten barakken, om behoorlijk te kunnen overwinteren. Intusschen is het ook in de provincien hoogst treurig gesteld. Op de eene plaats wordt de geestelijkheid, op eene andere de openbare autoriteit, op een derde een gedeelte der burgerij, op een vierde worden autoriteiten en ingezetenen gearresteerd, en dat alles zonder dat iemand in het minst de reden daarvan kan nagaan. Even als generaal Wagner op Allerheiligendag te Warschau de jaarlijksche groote processie heeft belet, die toch volstrekt geen politiek karakter had, worden ook op andere plaatsen zeer gewone godsdienstige handelingen tegengegaan; zelfs onderwijzers die zich naar hunne collegiën of geneeskundigen die zich naar hunne patienten begeven, worden herhaaldelijk genoodzaakt terug te gaan en de leerlingen of patienten in den loop te laten. Te Sandomir werd den 9den dezer de abt Przijbijlowaki op straat gearresteerd. De bisschop aldaar zond zijn aalmoezenier naar de post met een brief, geadresseerd aan den keizerlijken gouverneur te Warschau, ten einde de in vrijheid stelling van den abt te verzoeken, maar de aalmoezenier werd bij het postkantoor gegrepen, de brief werd hem met geweld afgenomen en de abt werd hem 's nachts geboeid en geëscorteerd door vijftien kozakken naar de citidadel te Warschau overgebragt. En toch vreest men dat de toestand, wat de hoofdstad betreft, nog verergeren zal, daar de generaals Todtleben en Hansen met eene commissie uit de officieren der genie aldaar zijn aangekomen, naar men zegt, om te beraadslagen over den aanleg van redoutes en versterkte posten om de stad nog meer in bedwang te houden.

Wielopski heeft zijn ontslag gevraagd, maar dat weder ingetrokken.

FRANKRIJK.

Het *Journal des Débats* bevat een zeer lezenswaardig artikel over het conflict tusschen Engeland en het kabinet van Washington wegens het gebeurde met de *Trent*. In het wezen der zaak, zegt het blad, hebben beide partijen ongelijk. Toen Engeland de coalitie op het vasteland bezoldigde tegen Frankrijk, en Europa tot belooning daarvoor de vrijheid ter zee prijs gaf, heeft de Engelsche regering zich aan een tal van handelingen schuldig gemaakt, die vrij wat meer tegen het volkenregt indruischten dan hetgeen thans door den kapitein der *San Jacinto* is gepleegd. De president Lincoln zal zich ongetwijfeld hierop beroepen, en de Engelsche dagbladen, wetende waar de schoen wringt, doen thans reeds bij voorbaat *amende honorable* en desavoueren de uitspraken die de hoven van justitie in vorige tijden gedaan hebben en als beginselen van het zeeregt deden gelden. Nu is het wel zeer eerlijk, zijn ongelijk te erkennen en berouw te gevoelen; maar dit zal anderen niet beletten zich bij de Engelschen op hun eigene vroegere handelingen te beroepen.

Van den anderen kant is bijna niemand minder geregtigd dan Noord-Amerika, om zich bij de Engelschen op hun eigen vroeger beginsel te beroepen. Immers, na Frankrijk heeft geen regering onophoudelijk met zooveel nadruk geprotesteerd tegen de leer van Engelands voormalige jurissen. In 1812 heeft Noord-Amerika zelfs tot bestrijding dier leer een oorlog aangevangen, die het Washingtonsche kabinet tot eer verstrekte en die het thans verbiedt het harnas aan te trekken voor handelingen, waartegen het eenmaal met het zwaard is opgekomen. Zelfs wanneer de aanhouding van de *Trent* een wettige daad was, hetgeen zeer te betwijfelen is en wanneer zij niet is te veroordeelen, dan nog is zij onverklaarbaar bij een staat, die

ten allen tijde op het punt van de eer der vlag zoo overgevoelig was. Wie heeft sedert den vrede meer prikkelbaarheid ten dien aanzien aan den dag gelegd? Wie was bij elke gelegenheid, wanneer deze zaak op het tapijt kwam, lastiger, onaangenamer, meer eischend? Wie wenschte meer de deur open te houden voor den slavenhandel, veeleer dan het regt van aanhouding toe te staan, zelfs in de beperkte wateren van de golf van Guinea? Wie weigerde toe te treden tot de liberale beginselen van het Parijsche congres nopens het zeeregt en nam de houding aan alsof die beginselen nog niet ver genoeg gingen? Wie was het die vorderde, dat voortaan een koopvaardijschip, zelfs in oorlogstijd, onschendbaar zou worden verklaard en niets met den staat van oorlog te maken had?

Hierna gaat de schrijver tot een ander punt over. Zal Amerika aan Engelands eischen toegeven, vraagt hij? Het schijnt maar al te zeker dat de beleediging der Engelsche vlag aangedaan, geenszins toegeschreven moet worden aan een onberaden ijver van den kapitein der *San Jacinto*, maar het resultaat is van een rijpelijk overwogen besluit der regering. Het schijnt zelfs dat de instructien, waarvan genoemde kapitein voorzien was, niet van jonge dagteekening zijn, maar ook zijn gezonden aan de gezagvoerders van andere schepen. Indien men dit overweegt, dan is men haast geregtigd te gelooven, dat de Amerikaansche regering niet zal toegeven aan Engelands eischen; of, zoo zij al met goeden wil bezield is, niet zal kunnen. Gold het eenvoudig de kwestie van het vragen van verontschuldiging, dan was het iets anders; voor zoodanige nota toch zou men altijd zekere termen kunnen vinden; want Engeland zal het ten aanzien van den vorm niet al te naauw nemen. Maar ook de in vrijheid stelling van de commissarissen wordt gevraagd, en daarzal vooral het Amerikaansche volk tegen zijn. De heer Lincoln heeft te doen met eene hartstogtelijke democratie, en men moet niet vergeten dat hij in den laatsten tijd vele gemoederen van zich vervreemd heeft door zijne dictatoriale maatregelen, zoo als de geweldadige opheffing van opponerende dagbladen, de dwang jegens andere, de schorsing van de habeas corpus acte, de proclamatie van den staat van beleg, enz. En waarschijnlijk heeft de heer Lincoln, juist van de volksgunst niet meer te verliezen, eenige andere maatregelen genomen, zooals de wapening op de grenzen van Canada; want het volk is, te regt of ten onregte, zeer tegen Engeland; maar dan bewijst zijne handeling ook juist dat hij minder het volk regeert, dan er door geregeerd wordt.

Doch, aldus zegt de *Débats* ten slotte, indien de Amerikanen reeds dikwijls bewijs hebben gegeven van overmoed, dan hebben zij toch ook dikwijls blijken geleverd van gezond verstand, dat hun in de tegenwoordige beproeving niet zou mogen ontbreken. Aan den burgeroorlog een buitenlandschen toe te voegen, zou het toppunt van dwaasheid zijn, zelfs wanneer men de verovering van Canada, dat door de menigte, ter vergoeding van het verlies van het Zuiden zeer begeerd wordt, in uitzigt stelde. En wat de Engelsche regering aangaat, laat zij zich ook vooral niet laten medeslepen door den onbesuisden ijver van hen, die de blokkade der havens van Charleston, Savanah en New-Orleans wenschen verbroken te zien, ten einde alzoo weer in het bezit te komen van de zoozeer gewenschte katoen. Laat zij ten deze ook gezond verstand aan den dag leggen, laat zij gematigd zijn zonder aan hare waardigheid te kort te doen.

Wat de *Patrie* aangaat, zij acht een oorlog tusschen Engeland en Noord-Amerika waarschijnlijk. Daar nu eene erkenning van de Zuidelijke staten door Engeland een eerste gevolg zou zijn van dien oorlog, zoo geeft genoemd blad aan Frankrijk den raad, om bij eene gebeurtenis, zoo gewigtig als eene definitieve splitsing van de Noord-Amerikaansche republiek in twee staten, geen lijdelijk toeschouwer te blijven, maar zich in den oorlog aan de zijde van Engeland te scharen. Alzoo zal elke weerstand van Noord-Amerika spoedig ophouden en zal het genoopt zijn, zich te onderwerpen aan de noodzakelijkheid der scheiding.

— Naar men verneemt hebben de opperbevelhebbers der groote militaire commandementen bij den keizer geprotesteerd tegen het ter sprake gebragte plan, betreffende eene buitengewone vermindering van de effectieve sterkte der armée. De maarschalk Canrobert heeft daarbij eenige meerdere reserves dan de andere bevelhebbers in acht genomen.

Wat voorts het plan tot ontwapening betreft, daaromtrent wordt gezegd, dat een hooggeplaatst persoon op zich had genomen, langs officieusen weg het Britsch kabinet te polsen ten aanzien van het denkbeeld eener gemeenschappelijke ontwapening, waarvan het bijzonder nut werd aangewezen in eene uitvoerige memorie, die hij, door tusschenkomst van een derden persoon, lord Palmerston ter inzage heeft gegeven. Naar men verzekert, heeft deze het daarin aangewezen nut ten volle erkend, maar tevens verklaart dat hij den maatregel voor het oogenblik ten opzigte van Engeland als ontijdig beschouwde.

— Reeds is gemeld dat de *Patrie* een artikel bevatte onder het opschrift: *de onmogelijkheid eener ontwapening*. Het *Journal des Débats* antwoord hierop eenvoudig, dat het blad het volgende opschrift had moeten kiezen: *de onmogelijkheid van Frankrijk om meer uit te geven dan zijne inkomsten bedragen.*

— Omtrent de begrafenis-plegtigheid van koning don Pedro van Portugal wordt gemeld, dat de lijkstoet werd voorafgegaan en gevolgd door ruim 6000 personen, en dat ook overigens de bevolking der hoofdstad en de aldaar aanwezige vreemdelingen veel meer belangstelling deden blijken, dan bij de begrafenis der koningin donna Maria of die van donna Stephania. Als een bewijs daarvan wordt medegedeeld, dat de ingezetenen zich bij adres tot het gouvernement hadden gewend, met verzoek van het lijk te mogen dragen, welk aanbod evenwel niet kon worden aangenomen. De lijkkoets, met acht paarden bespannen, werd voorafgegaan door de ministers te voet, benevens onderscheidene deputatien en corporatien, gevolgd door het personeel van het huis des konings in zeven hofrijtuigen verdeeld. De stoet kon door de ontzaggelijke volksmenigte slechts zoo langzaam vooruitkomen, dat men eenige uren noodig had om van het paleis naar de kerk van St. Vincent te komen. Des namiddags ten 5 ure was de plegtigheid afgeloopen.

— De Spaansche regering heeft bij de Cortes het budget ingediend. De ontvangsten zijn geraamd op 2 milliards en 31 millioen en de uitgaven op 2 milliards en 21 millioen realen.

— In den Spaanschen senaat zijn de discussien begonnen over het ontwerp-adres van antwoord op de troonrede. Een der leden, de heer Roda, heeft bij die gelegenheid een amendement voorgesteld, waarin de staatkunde der regering zeer gegispt wordt. Dit amendement is, gelijk trouwens te verwachten was, verworpen, doch hetgeen nog al opmerking verdient, er hebben zich hierbij 45 leden van stemming onthouden. Overigens was de verhouding 92 tegen en 12 voor het amendement. De heer Roda behoorde vroeger tot de partij die het kabinet ondersteunde, maar, volgens zijne verklaring, zag hij zich thans genoodzaakt de politiek der regering te bestrijden, ten gevolge van den door haar ingeslagen reactionairen weg.

In dezelfde zitting heeft ook nog de maarschalk Narvaez het woord gevoerd. Zijne rede werd met te meer belangstelling aangehoord, daar deze vroegere minister sedert eenige jaren niet in den senaat verschenen was. Hij keurde in hooge mate het gedrag der regering af ten aanzien van het gebeurde te Loja, vermits hierbij door de autoriteiten eene wreedheid is aan den dag gelegd, waarvoor hoegenaamd geen verschooning kan worden aangevoerd. De insurrectionele beweging te dier plaatse zeide hij, had een krijgsraad in het leven geroepen, die huisvaders heeft veroordeeld, zonder dat ze eenig deel genomen hadden aan de beweging. De marschalk Narvaez gaf voorts de oorzaak der beweging te kennen. Zij lag nergens anders in dan in de handelwijze der regering zelve. De inwoners van Loja hebben, volgens hem, zich ten allen tijde door burgerdeugden onderscheiden, maar een geest van misnoegdheid had zich van de bewoners meester gemaakt, sedert het kabinet door zijne machinatien aan de bevolking een door haar niet gewilden kandidaat voor de Cortes had opgedrongen. Daar de maarschalk te Loja geboren is en er uitgestrekte goederen bezit, moet hij allezins bevoegd geacht worden over de zaak te spreken, en waarlijk hij kan niet van overdreven liberalisme beschuldigd worden. De verdediging des ministers was zeer zwak.

ITALIE.

Den 6den dezer heeft de heer Ricasoli in het Italiaansche parlement het woord gevoerd tot verdediging van Frankrijk, dat, zeide hij, door zijne niet-interventie een nieuw bewijs geeft van zijn verlangen naar de eenheid van Italie.

Door Frankrijk als koningrijk erkend, zeide hij, moet Italie trachten zonder vreemde hulp de bestaande moeijelijkheden te overwinnen. In het binnenland heerscht de toestand, die het onvermijdelijke gevolg is van de omwenteling, die plaats had. Betrekkelijk bestaat er geen voorbeeld van eene revolutie zóó gelukkig als de Italiaansche, daar nergens in het land ernstige onlusten plaats hadden en alles zich bepaalde tot enkele plaatselijke ongeregeldheden. De veiligheid in het land laat zeker nog te wenschen over; maar in de twee laatste jaren zag te regering zich verpligt hare zorgen meer aan politiek dan aan administratief beheer te wenden. De militaire magt van Piemont was onvoldoende om aan de eischen van het oogenblik het hoofd te bieden en de politie van gevallen gouvernementen was te verdorven om er gebruik van te kunnen te maken. Men heeft de leemte reeds trachten aan te vullen door de uitbreiding van het kader der karabiniers en door de weiziging van het personeel der hooge ambtenaren. Wat de rooverijen aanbelangt, zij zijn aanvankelijk door Cialdini onderdrukt, maar hebben zich later langs de Pauselijke grensstreken herhaald. Met Frankrijk is bereids een tractaat gesloten om die rooverijen te keer te gaan. Ten aanzien van het gebeurde met het stadhouderschap van Napels, zeide spreker, dat dit het gevolg was van het beginsel om eenheid van administratief beheer te verwerven; gelijke maatregelen zullen dan ook weldra voor Sicilie genomen worden. De Romeinsche kwestie, zoo vervolgde hij, is nog onbeslist. De transformatie van het Pausdom moet door Italie in overeenstemming met Frankrijk tot stand worden gebragt. Geweld — er kan geen sprake van zijn om geweld te gebruiken —, zou dit vraagstuk niet kunnen oplossen. De Catholijke wereld moet overtuigd niet gedwongen worden. Reeds is een ontwerp-voorstel tot eene schikking met den Paus aan Frankrijk aangeboden, dat het geensins heeft afgekeurd; het heeft verklaard dat de tijd voor zulk een voorstel thans nog niet daar is. Op grond van een en ander eischte de heer Ricasoli dat de kamer zonder omwegen aan het ministerie een votum van vertrouwen of van wantrouwen zou geven.

Daags te voren had de heer Ricciardi voorgesteld, den zetel van het parlement voor de zitting van 1862 naar Napels over te brengen. Na hem heeft de heer Ratazzi het woord daarover gevoerd.

Het is onregtvaardig, zeide deze, de regering verantwoordelijk te stellen voor het weinige succes dat hare onderhandelingen tot vereffening der Romeinsche kwestie gehad hebben en voor de ongeregeldheden in de Napelsche provincien. Een ander ministerie zou niet meer hebben kunnen doen. Hij verklaarde voorts den lof niet te willen verkondigen van de door den heer Ricasoli overgelegde documenten. Het is onnoodig daarover te discussiëren, nodeloos zich bezig te houden met de vraag of de heer Ricasoli aan de kerk gevaarlijke concessien voor den staat zou hebben gedaan. Rome is de natuurlijke hoofdstad van Italie, en weldra zal die stad het feitelijk zijn. Hij houdt zich overtuigd, dat de Fransche regering aan de bezetting van Rome een einde wil maken, want zij druischt tegen het liberale Fransche gevoel in; zij bevredigt ook de inzigten van den paus niet, want deze vertrouwt Frankrijk niet, in weerwil dat het hem groote diensten bewezen heeft; zij strijdt tegen de belangen van Frankrijk, dat Italie sterk en een bondgenoot en opregten vriend in wil zien. Het wil in één woord de eenheid van Italie. Het heeft Italie erkend, toen laatstgemelde Rome reeds tot hoofdstad des rijks had geproclameerd. Italie's vijanden zijn de vijanden van Frankrijk.

De heer Ratazzi sprak vervolgens van zijne reis naar Frankrijk, die uit eigen beweging plaats had met het doel om Italie vrienden te bezorgen. Hij logenstrafte de kwaadwillig verspreide geruchten nopens zijne voornemens. De vooroordeelen van de opregte Katholieken betreffende het wereldlijk gezag des pausen moet men trachten uit te rooijen, en hen voorts zien te winnen voor de zaak van Italie.

Ten slotte gaf hij de regering raad nopens het binnenlandsch bestuur, keurde het voorstel van Ricciardi af, zeide dat de Fransche regering Italie zou helpen tegen de *brigandage*, en deed een beroep op de eendragt van alle constitutionnele fractien. — De redenaar werd van alle banken der kamer met levendige bijvalsbetuigingen begroet.

— In onderscheidene brieven uit Rome van den 30sten November wordt melding gemaakt van eene groote demonstratie, die in den schouwburg aldaar ter eere van zekeren acteur plaats had. Bij die gelegenheid werden door het publiek de Italiaansche kleuren te voorschijn gebragt en werd tevens de kreet *Leve Victor Emmanuel!* aangeheven, waarop de Romeinsche gendarmerie een aantal personen in arrest nam en den schouwburg deed ontruimen. De Fransche gendarmerie heeft vervolgens maatregelen genomen om op de openbare straat verdere demonstratien te voorkomen. De Fransche troepen zijn langs de Romeinsche grenzen ijverig in de weer om de Bourbonsche manschappen het binnendringen in den Kerkelijken Staat te beletten.

BELGIË.

In de kamer der afgevaardigden waren sedert onze laatste debatten over de erkenning van Italie; bij de behandeling van het adres van antwoord op de troonrede, nog niet afgeloopen. De discussien kenmerkten zich ook den 23sten Nov. door veel hartstogtelijkheid, vooral daar de heer Dumottier weer in een staat van opgewondenheid geraakte. De afgevaardigde heeft het als 't ware uitgeschreeuwd, dat de revolutie in Italie niets anders was dan eene combinatie van roof, moord, verraad en geweldenarij, en dat keizer Napoleon met Victor Emanuel een plan heeft beraamd, strekkende om den linker Rijnoever en Belgie onder Frankrijk te brengen, terwijl de Italiaansche armee een aanval op Venetie doet.

De heer Frère Orban, minister van financien, heeft die hevige uitvallen bedaard, maar krachtig beantwoord. Hij trachtte de redeneringen van den heer Dumortier te ontzenuwen, door de kwestie tot haar wezenlijk terrein en standpunt terug te brengen, terwijl hij tevens in eene beschouwing trad van het hoofddenkbeeld, waarvan Neerlands (thans afgetreden) minister, de heer van Zuylen van Nyevelt, ten aanzien der zaak is uitgegaan. „Als mensch, zeide hij, heeft ieder zijne bijzondere sympathie, maar dit neemt niet weg, dat men als lid eener regerende magt de faits accomplis in Italie erkennen en verder is de regering ook niet gegaan. Zij heeft dat gedaan zonder iets van het verledene bepaaldelijk goed te keuren, of zonder iets voor de toekomst te prejudicieren." Inzonderheid stelde de minister zich hierbij ten doel om te bewijzen, dat de erkenning van Italie niet op grond van de Napelsche beweging kan geweigerd worden, evenmin als Frankrijk en Engeland tijdens de Belgische revolutie hebben geweigerd Belgie te erkennen, op grond dat de Antwerpsche citadel nog in de magt van koning Willem was en Gent zich tegen de revolutie en voor Holland gezind toonde.

De welsprekende rede van den minister heeft algemeen indruk gemaakt, ofschoon de heer Orts in deze zitting evenwel nog meer succes had, daar deze, *geen* minister zijnde, niet alleen ronduit zijne sympathie voor de zaak van Italie te kennen gaf, maar tevens rondborstig verklaarde, dat hij het vrije Italiaansche schiereiland beschouwde als eene jegens Belgie vriendschappelijk gezinde mogendheid, die als een magtige bondgenoot ons land tot steun kon strekken tegen de gevaren der toekomst.

In de zitting van den 28sten Nov. heeft o. a. de heer Henri de Brouckere, oud-minister van buitenl. zaken in een liberaal kabinet, het woord gevoerd. Niettegenstaande hij verklaarde dat hij de erkenning goedkeurde, omdat hij ze noodzakelijk achtte, had hij toch liever gezien, dat men nog eenigen tijd had laten verloopen, alvorens daartoe over te gaan. Voor de cleric was die redenering eene „bonne fortune." Ze hebben dan ook niet nagelaten om zich daaraan vast te klampen. Daarentegen hebben wel onderrigte liberalen, uit den mond van den heer de Brouckere niets anders en niets minder als 't persoonlijke gevoelen des konings meenen te vernemen. — Een ander oud-minister, de heer d' Hoffschmidt, heeft niet alleen de handelwijze van 't kabinet goedgekeurd, maar ter regtvaardiging van die handelwijze een historisch feit gereleveerd, 't welk wel niet van ouden datum, maar toch zeer weinig bekend is. Hij wees er namelijk op dat in 1848 het Duitsche keizerrijk door Belgie erkend was, zonder dat Oostenrijk of Pruissen er een oogenblik aan gedacht hadden, zich over die erkenning gekwetst te achten, laat staan zich daarover te beklagen. Het derde incident was het gevolg van eene rede van den oud-minister Lebeau, die op zich nam een spreker te beantwoorden, die Garibaldi onder de groote misdadigers had gerangschikt. „Neen," riep de heer Lebeau uit, „ik denk anders over den held van Marsala; mijns inziens zal hij in de geschiedenis van onzen tijd eene meer schitterende plaats innemen, en zal het nageslacht hem den bevrijder van Italie noemen, zooals 't nog immer Willem Tell als den bevrijder van Zwitserland vereert." Deze woorden werden door de linkerzijde op 't levendigste toegejuicht.

De discussien zouden hiermede gesloten zijn geweest, maar de clericalen hebben verklaard een amendement te zullen voorstellen, en daartoe zijn zij den 29sten Nov. overgegaan bij monde van den heer Dumortier. Dit amendement luidde aldus:

„Met het oog op den tegenwoordigen toestand van Europa, achten wij het noodzakelijk dat het onzijdige Belgie zich onthoude het beginsel van annexatie der kleinere staten aan te moedigen."

In verband met wat in de voorafgaande zittingen door de regterzijde betoogd werd, kon men 't amendement eene afkeuring achten van de handelwijze der regering. Uit naam van de commissie van rapporteurs heeft de heer Orts, in overeenstemming met het kabinet, daarentegen het volgende amendement ingediend:

„Met het oog op den tegenwoordigen toestand van Europa, achten wij het noodzakelijk dat het onzijdige Belgie, getrouw aan het groote beginsel van het volkenregt zich onthoude, *zoo als het ten deze immer zich onthield* van inmenging in de zaken der overige mogendheden."

Dit laatste amendement is met 62 tegen 47 stemmen aangenomen en hiermede was de discussie over deze aangelegenheid gesloten. Van de 116 leden waaruit de kamer bestaat, waren 109 tegenwoordig.

Deze zitting was onstuimiger dan ooit. De laatste jaren hebben van een dergelijk vinnigen strijd geen voorbeeld aan te wijzen. Men kon meenen dat men eene vergadering der Conventie van de vorige eeuw bijwoonde.

WEST-INDIË.

Uit Suriname schrijft men dd. 4 Nov.:

Den 27 Oct. is van de reede vertrokken het N.-Amerikaansche oorlog-schroefschip *de Iroquois*, om jagt te maken op het Zuid-Amerikaansch kaperschip *de Sumter*. Er loopt een gerucht, dat het eindelijk bij St. Thomas genomen is.

— Het is bekend, dat de rivier Tappanahony, bij den grooten waterval „Porigoedoe," zich in de Marowyne stort; welke laatste te dier plaatse van de boschnegers den naam heeft bekomen van Lawa, naar eene stevige houtsoort, waaruit zij de punten hunner pijlen vervaardigen en die aldaar overvloedig wordt aangetroffen. De naam van Lawa, voor de Marowyne, komt trouwens op geen kaart voor. Onze Fransche naburen wilden steeds de Tapanahony als den hoofdstroom en derhalve als de voortzetting der Marowyne doen voorkomen, waardoor een gedeelte van het grondgebied van Nederl. Guyana hun zou ten deel vallen. Om deze kwestie te beslissen is voornamelijk de Fransche en Nederlandsche commissie, in de afgeloopen maand, naar de Marowyne vertrokken, en het mag van belang geacht worden, dat uit de door haar gedane waarneming voldingend bewezen is, dat het pleit ten onzen voordeele is beslist. De reizigers waren de Tapanahony nog opvarende en bevonden zich den 9den dezer maand op 3° 56'.

— Den 27 Oct. jl. heeft ds. van Schaik pred. te Paramaribo, die uithoofde van oogziekte repatrieert, zijne afscheidsrede bij de herv. gemeente aldaar gehouden. Eene talrijke menigte woonde die plegtigheid bij en was innig getroffen door de hartelijke taal, waarmede de leeraar, na een dienstwerk van bijna tien jaren, het „vaarwel" aan de Surinaamsche bevolking in het algemeen en aan zijne gemeente in het bijzonder toeriep.

HANDELSBERIGTEN.

Rotterdam, 7 December.

Koffij. Ten gevolge der bezorgdheid omtrent den toekomstigen loop der gebeurtenissen, outstaan door het gerezen geschil tusschen Engeland en de Vereenigde Staten, is de stemming voor dit artikel minder vast en zou men goed ord. *Java* bij kleine kwantiteiten wel iets lager dan 45 c. kunnen koopen. De meeste houders van *Java* koesteren evenwel nog steeds eene gunstige opinie omtrent dit artikel, op grond van den bestaanden geringen voorraad op ceel bij de N. H. M., die op 1 dezer naauwelijks 81000 bn. bedroeg en tot de aanstaande voorjaarsveiling in de behoeften moet voorzien; zoodat men bij vraag van eenig aanbelang welligt zelfs iets boven de tegenwoordige nominale notering van 45 c. voor goed ord. *Java* zou moeten besteden. 3,300 balen beschadigde *Santos* per *St. Louis*, werden in veiling gretig verkocht tot 14 à 39½ c. Van de 3000 balen *Rio*, per *Mercury*, deze week aan de markt gebragt, werden 1617 balen tot 36½ à 39½ c. afgedaan.

Thee met geregelden omzet voor consumptie tot onveranderde prijzen. Tegen 11 dezer zijn in veiling aangeslagen 1126/4 en 159/12 kisten *Congo* die getaxeerd zijn op 65 à 105 c.

Rijst stil, doch vast op vorige prijzen gehonden. Behalve 6000 bn. *Necraksie* per *Maude*, die in het begin der vorige week tot *f* 2½ werden afgedaan, is er in *ongepeld* niets omgegaan dan 1700 bn. witte *Java* tot *f* 10 à 10¼, waarvan 635 bn. ex *Burgemeester Hoffman* tot laatstgenoemden prijs.

Ruwe **Suiker.** De N. H. M. veiling is voor wit Suiker *f* ¼ à ½ hooger dan September afgeloopen; terwijl slappe soorten bruin en bond *f* 1 à *f* 2 lager dan September verkocht werden.

Java **Tabak.** In de veiling op 28 Nov. alhier gehouden werd alles grif verkocht; de goede deksoorten tot hooge prijzen, terwijl de ordinaire kwaliteiten iets lager werden afgegeven.

Speecerijen noteert men bij een zeer beperkten omzet, als volgt: Noot n°. 1;72, Foelie D 62, Nagelen 22 en Peper 22 c.

Voorraad van speecerijen bij de Nederlandsche Handelmaatschappij in alle havens:

	Noten.	Foelie.	Nagelen	Kaneel.
op 30 Nov. 1859.	409 vn.	108 vn.	350 vn.	717 ford.
" " 1860.	407 "	80 "	— "	971 "
" " 1861.	498 "	245 "	— "	598 "

Van **Huiden** werden in de vorige week nog de navolgende partijen afgedaan, als: 700 *Oost Ind.* per *Staatsraad van der Houwen* 58 à 59 c., 1500 *dito* per *Maasstroom* 48 à 50 c., 280 *dito Jan de Wit* 35 à 36 c. en 200 *Buffel-* per *Diligentia* 21 à 22. Sedert dien is er echter onder den invloed der politieke omstandigheden niets meer omgegaan en deelt dit artikel in den algemeenen stilstand.

Katoen verkeert in zeer flaauwe stemming, zoodat zelfs lagere aanbiedingen geen verkoopen tot stand konden brengen.

Van *Java* **Indigo** werden in de vorige week nog 70 kn. tot vaste prijzen afgedaan en ofschoon deze week niets omging, is de stemming evenwel voortdurend zeer vast. **Cochenille** onveranderd.

Arak zeer stil; de 25 leggers *Batavia*, per *Joh. Hend. Ferd.* in onze vorige vermeld, bedongen *f* 131.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Pekalongan. — Op den 6den, 7den en 8sten Januarij hebben in het grootste gedeelte dezer residentie hevige windvlagen gewoed en zijn zware regens gevallen, waardoor overal de rivieren buiten hare oevers zijn getreden.

Eenige huizen, waaronder twee wachthuizen en een binnenlandsche postloods zijn omgewaaid en verscheidene vrucht- en klapperboomen ontworteld; door de bandjers is de waterleiding van de fabrick Wonopringo, zoomede die der rivieren Laangan en Mritjan doorgebroken, terwijl 10 bruggen zwaar beschadigd en 9 bruggen geheel weggespoeld zijn.

Bij die onheilen zijn echter geene menschenlevens te betreuren geweest en dadelijk de noodige maatregelen genomen om geene stremming in de communicatie te ondervinden, en de doorgebrokene waterleiding te herstellen.

Gedurende die dagen was ook geene gemeenschap met de reede te houden en op den 10den Jan. is eene ter hoofdplaats te huis behoorende praauw majang van een Arabier, komende van Samarang en beladen met 116 pikols beenderen, door zware branding op de bank voor de monding der rivier Pekalongan geslagen en geheel verbrijzeld: de opvarenden zijn echter allen behouden aan wal gekomen.

Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo. — Ten vervolge van het voorkomende in ons nommer van 8 Januarij jl. no. 3, kunnen wij omtrent den stand van zaken te Bandjermasin het volgende mededeelen.

Nadat het stoomschip Boni den 21sten December met het lijk van den 2den luitenant Croes te Bandjermasin was aangekomen, werd dit vaartuig terstond daarop met 30 man onder kommando van den luitenant Smagge naar de soengei Negara gezonden, met last om daar van Margasari tot Marabahan op en neêr te stoomen en om hulp te verleenen, ingeval Marabahan bedreigd zou worden. Dit bleek evenwel niet noodig te zijn, vermits op beide genoemde plaatsen eene volkomene rust heerschte.

Den 22sten zond de resident het stoomschip Celebes ter vervanging van de Boni en plaatste daarop het nieuw benoemde hoofd van Margasari, Kiai Sari Kedaton, met bevel om eenige soengei's die in de Negara uitwaterden, door verhakkingen te laten versperren, en om zoo mogelijk eenige berigten omtrent de kwaaddoeners in te winnen. De kommandant van de Celebes kreeg in last om den Kiai daarin behulpzaam te zijn en hem zoo noodig, krachtig bij te staan; 's nachts hinderlagen te laten leggen voor de Bangkinangan en belendende soegei's, met het doel om eenige der roovers, als zij levensmiddelen mogten gaan zoeken, in handen te krijgen en eindelijk pogingen aan te wenden om de Bangkinangan zoo voorzigtig mogelijk te verkennen.

Pangeran Moeda Mohammed Arip Illah, vorst van Tjingal Manoenggoel-Bankalaân, die tijdens zijn verblijf te Bandjermasin herhaalde malen zijne diensten aan het gouvernement heeft aangeboden, is naar de Bangkinangan gevaren, om aldaar den vijand op de eene of andere wijze afbreuk te doen.

Het onderzoek naar den moord, op den controleur Vuijk gepleegd, en het gebeurde in de Bangkinangan is opgedragen aan den auditeur militair te Bandjermasin. Tot nog toe is er echter weinig ligt over die zaak verspreid.

Demang Lehman is eindelijk te Martapoera terug gekeerd met tijdingen van Hidajat. Deze moet zich reeds in de nabijheid van die plaats bevinden; maar schijnt nog door vrees weêrhouden te worden om zijne onderwerping aan te komen bieden. Daarom is den 2den Januarij jl. aan demang Lehman bevolen naar Hidajat terug te keeren, om hem alsnog van de wenschelijkheid zijner onderwerping te overtuigen.

Volgens het zeggen van demang Lehman was hij slechts omringd van zijne bloedverwanten en eenige getrouwe vrienden, te zamen uitmakende een getal van ongeveer 300 personen, waarvan ⅔ vrouwen en kinderen.

— In den morgen van den 21sten dezer is te Soerabaija in den ouderdom van ruim 62 jaren, overleden jhr. C. F Goldman, in leven gouverneur der Moluksche eilanden.

Den 3den Augustus 1799 te Batavia geboren, trad hij in het jaar 1818 in 's lands civiele dienst. Na verschillende ondergeschikte betrekkingen te hebben doorloopen, werd hij in 1834 tot resident van Timor, twee jaren later tot resident van Riouw, en eindelijk in 1836 tot resident van Bantam benoemd.

Vele waren de diensten, door hem aan den lande bewezen, vooral in de betrekking van resident van Riouw, waarin hij zoowel om de betere verhouding, welke hij ten aanzien der inlandsche vorsten tot stand bragt, als om de door hem gevoerde onderhandelingen met de Britsche commissarissen tot tegengang en vernieling van den zeeroof in de wateren van Lingga, herhaalde blijken van de tevredenheid der regering mogt wegdragen.

Het umbtelooze leven, waartoe hij in 1843 was overgegaan, kon zijnen werkzamen geest op den duur niet bevredigen.

Hij deed aanzoek om weder in 's lands dienst opgenomen te worden, waarin hij gelukkig slaagde bij gelegenheid, dat er besloten was tot het opnemen en constateren van de grenzen van het Nederlandsche en Portugesche gebied op Timor en Onderhoorigheden in overleg met de daartoe door en van wege de Portugesche regering benoemde commissarissen. Daartoe werd een ervaren en bekwaam ambtenaar vereischt en werd diensvolgens de heer Goldman met die commissie belast.

De belooning voor de wijze, waarop hij zich van die hoogst moeijelijke taak kweet, was zijne benoeming in 1852 tot resident van Ternate.

Aldaar bragt hij niet minder dan vroeger te Riouw veel bij tot bestendiging en toeneming der goede verstandhouding tusschen het gouvernement en de onder de residentie Ternate ressorterende inlandsche vorsten.

Ook daar oogste hij de tevredenheid der regering in zoo als bleek uit zijne benoeming in 1855 tot Gouverneur der Moluksche eilanden.

Ook in deze hoogst gewigtige betrekking bewees hij den lande vele en belangrijke diensten. Vooral onderscheidde hij zich bij de in 1858 en 1860 plaats gehad hebbende expeditiën op het eiland Ceram, en het is dan ook voor een groot deel aan hem te danken, dat die volkomen zijn geslaagd. Van het bij die gelegenheid gehouden gedrag door Jhr. C. F. Goldman, die gedurende deze expeditiën, ondanks zijnen meer dan zestigjarigen leeftijd, in alle vermoeijenissen, ontberingen en gevaren met een opgeruimd gemoed deelde, werd door allen, die met hem waren, met den meesten lof gewaagd.

Die diensten werden dan ook door het opperbestuur erkend blijkens de hem herhaaldelijk te beurt gevallene hooge onderscheidingen; zijnde hij door Z. M. den Koning eerst tot ridder van den Nederlandschen Leeuw, daarna tot ridder van de Militaire Willems-Orde 4e klasse en vervolgens tot Kommandeur der Orde van de Eikenkroon benoemd.

De vermoeijenissen bij de laatste expeditie ondervonden bleken later noodlottig geweest te zijn voor zijne overigens nog krachtig gestel. De ijver voor 's lands belangen had hem te ver gevoerd. Hij werd in Junij ll. ziek en kwam in dien toestand aan op Java, werwaarts hij tot herstel zijner gezondheid een verlof had aangevraagd.

Zijn toestand verergerde hoe langer hoe meer, totdat hij eindelijk op den 21sten dezer bezweek.

De staat verliest in hem een trouw en ervaren dienaar, die zoowel in dienst als daar buiten de hoogachting van allen, die met hem in aanraking kwamen, weg droeg. (*J. C.*)

AAN- EN UITVOER TE SAMARANG,

van den 23sten tot en met den 30sten Januarij 1862.

AANVOER.

Van Soerabaija met de Ned. Ind. stoomboot Oenarang, kapt. *S. van Hulstijn.*

1 kt. Java sigaren, 1 kt. lijnwaden, 1 krdj. Chin. papier, 4 kn. en 16 pak. geeloker, 1 pak kasoemba-bloem, 8 pik. koperwerk en 3 pik. lood, *Order.*

Van Siam met de Siam. brik Kiem Hok Bie, kapt. *Oei Pian.*

1849 pik. gezt. en gedr. visch, 150 pik. geelhout, 65 pik. ambalo-verw, 14 pik. soelasie-zaad, 2 pik. vruchten en 12 pr. hertenhoorns, *Order.*

Van Nederland met de Ned. bark Vertrouwen, kapt. *F. de Vos.*

37 kn. koper, 7 kn. koopmanschappen, 100 vs. boter en 50 ks. likeur, *van den Broek & Veeckens.*

10 kn. wijn, 15 vs. boter en 7 kn. koopmanschappen, *van Maanen & Co.*

175 kn. koopmanschappen en 50 mand. selterswater, *Wermuth & Co.*

281 kn. koopmanschappen, *J. Hijmans.*

2 kn. regaal, *J. Veeckens.*

2 keld. kruidenierwaren, *P. Verschuur.*

4 kn. provisien, *F. van Kelwich.*

1 kt. haring, *J. J. Heine.*

1 kt. diversen, *G. L. Dankmeijer.*

1 kt. hoeden, *F. Hasselman.*

5 kn. drukletters, *van Dorp.*

1 vat bier, *Pietermaat.*

4 kn. provisien, *Pringiers & Co.*

233 kn. wijn, 73 vn. en 1014 kn. koopmanschappen, 300 keld. genever, 300 vs. boter, 50 ks. kaas, 200 keld. lijn-olie, 400 ps. hammen, 100 mand. selterswater, 30 nagel-hout, 25 bn. drills, 3 kn. assen en wielen, 29 ps. en 10 pak. ijzerwerk, *Salomonson & Meijer.*

500 kn. en 4 vn. koopmanschappen, 150 ks. kaas en 100 vs. boter, *C. Damnitz & Co.*

98 kn. wijn, 1 kt. manufacturen, 18 kn. koopmanschappen, 25 ijzerplaten, 4 kn. koper, 5 vs. spijkers, 6 mand. selterswater, 22 vs. boter, 1 kt. likeur, 11 kn. provisien en 4 mand. bier, *Order.*

Van China met de Ned. Ind. bark Pilades, kapt. *D. J. de Gee.*

4400 col. thee, 2500 pak. kommen, 500 col. offerpapier, 47 ps. en 74 ton. stalen pannen, 105 col. medicijnen, 125 col. eetwaren, 70 col. kramerijen, 380 pak. led. zakken, 60 kn. Bamb. kammen, 183 krdj. tabak, 8 kn. offer-pitten, 1 kt. penceelen, 1 kt. verw, 1 kt. poko-olie, 3 kn. garen, 2 pak. was en 16,500 ps. vloersteenen, *Beh Beauw Tjoan.*

15 stel. koffers, 35 ks. gember, 120 st. Chin. zijde, 1 thee servies en 4 bloem-vazen, *Gezagvoerder.*

Van Nederland met het Ned. schip Ida Elisabeth, kapt. *W. Dooren.*

10 kn. koopmanschappen, *Hammel & Co.*

5 kn. wijn, *de Sturler.*

1 kt. koopmanschappen, 10 kn. likeur, 2 kn. bitter en 4 kn. manufacturen, *Jacobson & Co.*

3 kn. manufacturen, *J. Hijmans.*

1 kt. bloembollen, *Andringa.*

2 kn. rijtuigen, 100 vs. spijkers, 3 kn. koopmanschappen, 92 kn. manufacturen en 3 kn. speelkaarten, *van Maanen & Co.*

1 ks. en 1 pakje koopmanschappen, 20 vs. boter, 32 hammen en 3 kn. provisien, *Dorrepaal & Co.*

1 ks. diversen, *Thooft & Co.*

1 kt. manufacturen, *Soesman & Co.*

41 kn., 2 pak. en 40 mand. koopmanschappen, 44 kn. wijn en 2 ijzerwerk, *Order.*

Van Batavia met het Ned. schip Anthony van Hoboken, kapt. *H. P. Hazewinkel.*

1 kt. klokken, 2 kn. buksen, 45 st. hammen en 2880 staven ijzer, *Order.*

Van Batavia met de Ned. Ind. bark Noorban, kapt. *Said Alie Bin Djin.*

850 keld. genever, 13 kn. lijnwaden, 5 kn. verw, 4 kn. sokken, 18 kn. vuurwerk, 440 zak. en 100 pik. damar, 10 vn. zink, 40 kn. zwavel, 35 pak. papier, 9 kn. bladkoper, 31 kn. eetwaren, 61 kn. en 1 vat wijn, 2 kn. bendij, 10 kn. keukengereedschappen, 1 kt. geweren, 16 kn. provisien, 1 rijtuig, 6 kn. meubelen, 800 stel. stalen pannen, 18 vn. rottekruid, 50 kn. Man. sigaren en andere diverse goederen, *Order.*

1 baal diversen, 1 kt. lijnwaden, 400 kn. Jap. was en 1 kt. wijn, *Order.* (*Uit het Entrepôt aldaar.*)

Van China met de Engels. bark Welcome, kapt. *A. Schwalky.*

700 kn. thee, 180 pak. led. zakken, 1600 col. papier, 4 kn. inkt, 26 pak. en kn. speelgoed, 20 kn. schoenen, 3 krdj. ijzerwerk, 40 ton. stalen pannen, 12 krdj. gedr. oesters, 120 st. gordijnen, 67 col. medicijnen, 150 col. gezt. groenten, 39 kn. misoa en laxa, 3 kn. penceelen, 4 ton. en 1 kt. confituren, 200 krdj. paijongs, 10 kn. offer-pitten, 21 potten asch, 3 krdj. rooderijst, 1 krdj. muizen-ooren, 5 krdj. widjen-olie, 2 kn. tinwerk, 5 kn. bloemen, 100 ton. verw, 56 kn. gouddraad, 43 krdj. tabak, 20 kn. kramerijen, 4 kn. speelkaarten, 169 kn. lenkeng, 20 col. gedr. vijgen, 100 krdj. voetzoekers, 12 kn. gientjoe, 100 ks. en 7 kn. hout- en bamb. werk, 66 krdj. en 1500 pak. aardewerk en 15,160 st. steenen, *Order.*

UITVOER.

Naar Batavia met de Ned. Ind. bark Sara Eleonora, kapt. *F. H. Reisiger.*

1300 ps. balken, 500 ps. dolken en 300 ps. sirappen, *Dorrepaal & Co.*

1 kt. jassengoed, 1 kt. hemden, 1 kt. copiëer-pers, 1 kt. dassen, 1 kt. knoopen, 2 kn. linten, 1 kt. sarongs, 2 pakjes monsters en 3 ks. pennen, *C. Damnitz & Co.*

Naar Nederland met het Ned. schip Bernhard Hertog van Saxen Weimar, kapt. *C. J. J. M. Gilbert.*

2794 pik. koffij en 20 pik. rotting, *N. H. M.*

Naar Soerabaija met de Engels. bark Lady Amherst, kapitein *G. L. H. Harrison.*

5 kn. opium, *Mac Neill & Co.* (*Uit het Entrepôt.*)

6 ps. trommels, 18 ps. datjins en gewigten en 2 ps. ledige kerpekken, *Tjan Kaij.*

Naar Nederland met het Ned. schip Kortenaer, kapt. *A. Glazenera.*

5044 pik. koffij en 20 pik. rotting, *N. H. M.*

Naar Batavia met de Ned. Ind. stoomboot Oenarang, kapt. *S. van Hulstijn.*

2 kn. diversen en 6 kn. lijnwaden, *Diverse Personen.*

Naar Nederland met de Pruis. bark Albert Borsig, kapt. *M. F. Muller.*

9976 pik. suiker, *Jacobson & Co.*

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Samarang.

Datum.		Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van	Datum.
23	Jan.	Ned. Ind.	Stoomschip	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	Soerabaija.	22 Jan.
24	"	"	"	Batavia	G. A. Nije	Batavia.	22 "
24	"	"	"	Oenarang	S. van Hulstijn	Soerabaija.	23 "
24	"	Ned.	Barkschip	Vertrouwen	F. de Vos	Amsterdam.	4 Oct. 1861
26	"	Ned. Ind.	Bark	Pielades	D. J. de Gee	Macao.	10 Jan.
26	"	Ned.	Fregatschip	Anthonij van Hoboken	H. P. Hazewinkel	Batavia.	23 "
27	"	"	Barkschip	Ida Elizabeth	W. Dooren	Amsterdam.	18 Oct. 1861
28	"	Ned. Ind.	Bark	Noorban	Said Alie B. Djin Bin Djahia	Batavia.	23 Jan.
28	"	Engels.	"	Welcome	A. Schwalkij	China.	25 "
29	"	Ned. Ind.	"	Almakmoon	Hadjie Anip Bin Adjeni	Riouw.	19 "
30	"	"	"	Atidjatoor Rachman	C. M. van Nooijen	Batavia.	26 "

Vertrokken Schepen van Samarang.

Datum.		Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Jan.	24	Ned. Ind.	Schoener	Catharina	Boijong Tenga	Batavia en Padang.
"	25	"	Bark	Maijmoon	Sech Oemar Bin Abdulla Bagawie	Soerabaija.
"	25	"	Stoomboot	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	Batavia.
"	25	"	"	Batavia	G. A. Nije	Soerabaija.
"	25	"	"	Oenarang	S. van Hulstijn	Batavia.
"	28	Engels.	Bark	Ladij Amherst	G. L. Garison	Soerabaija.
"	30	Ned. Ind.	Schip	Sara Eleonora	F. H. Reisiger	Batavia.
"	30	Ned.	Freg. Schip	Kortenaar	A. Glazener	Nederland.

In Lading liggende Schepen te Samarang.

Vlag.	Benam.	Namen der Schepen.	Last.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Ned.	Bark	Petronella Catharina	221	C. H. van der Veen	Nederland	v/d. Broek & Veeckens
"	Brik	Alida	165	P. H. Kiewit	"	Jacobson & Co.
"	Bark	Stad Gouda	231	K. D. Breuning	"	v/d. Broek & Veeckens
"	"	Burgem. van Middelburg	395	K. Hoek	Nederland	Mac Neil & Co.
"	"	Voorwaarts	373	E. L. Kerkstra	"	van Maanen & Co.
"	"	Abel Tasman	388	J. R. Rijken	"	B. Kopersmit & Co.
"	"	Allegonda Jacoba	370	B. E. Deurholt	"	Jacobson & Co.
"	"	Vertrouwen	288	F. de Vos		Salomonson en Meijer.
"	Schip	Anthonij van Hoboken	398	H. P. Hazewinkel	Nederland	Jacobson & Co.
"	Bark	Ida Elisabeth	382	W. Dooren	"	"
Eng.	"	Welcome	193½	A. Schwalkij		Gezagvoerder.
Siams.	Brik	Kim Ing Bie	50	Koh Wee		"
"	"	Kiem Hok Bie	50	Oei Pian		"
Ned. Ind.	Bark	Salak	180	J. D. Suijck		"
"	"	Atitoor Rachman	105	Intje Adbul Kapie		"
"	"	Padamaran	94½	Tan Ing Pang	Singapoer	"
"	"	Soetan Iskander	104½	L. G. Kloppenburg	Padang	"
"	"	Pilades	212	D. J. de Gee		"
"	"	Noorban	158	Said Alie Bin Djin		"

Van elk ongeteekend artikel in het Samarangsch Advertentie-Blad voorkomende, hetwelk geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat, is de schrijver voor de wet J. H. DE GROOT.

Gedrukt en Uitgegeven bij de Groot, Kolff & Co., Samarang.

BIJVOEGSEL
BEHOORENDE BIJ HET
Samarangsch Advertentie-Blad,
van VRIJDAG 7 Februarij 1862, N°. 6.

BOEK-HANDEL
VAN (169)
de Groot, Kolff & Co., Samarang.

Ontvangen:

Robert Druitt's Chirurgisch Vademecum .... ƒ 15.—
Oesterlen. Algemeene en bijzondere Gezondsheidsleer .... „ 15.—
Kerbert. Klinische Memdranda .... „ 7.—
van Rees. Technisch Marine-Woordenboek .... „ 5.—
van Oosterzee. Handwoordenboekje van de voornaamste zaken en voorwerpen .... „ 3.—
Kaiser. De Sterrenhemel, 2 dln .... „ 22.—
van Humboldt. Kosmos, 4 dln., geb .... „ 40.—
Dr. Ule. De wonderen van den Sterrenhemel .... „ 7.—
Winkler. De Geologie .... „ 7.—
Dr. Ule. De wereld beschouwd in den strijd harer wording .... „ 12.—
Kardec. Le livre des Mediums .... „ 4.—
Pracht-Album van 's Gravenhage, 20 fraaije pln .... „ 10.—
Licht- en Schaduwbeelden uit de Binnenlanden van Java, geb .... „ 10.—
Tollens. De Indische Secretaris, nieuwe druk, geb. „ 23.—
Ten Kate. Langs den Rhijn .... „ 3.—
Mylius. De Stiefkinderen, 2 dln .... „ 6.—
Mev. van Westhreene. Levensstrijd en levensvreugde, 2 dln .... „ 7.—
Toussaint. Het Huis Lauernesse, 2 dln .... „ 6.—
Elise. Eene Star in den nacht, 2 dln .... „ 6.—
Celestine. Twee Novellen .... „ 3.—
Keller. Oude Kennissen .... „ 3.—

Per MAIL Ontvangen:

Twee Brieven over de Chinezen en hun Landbezit op Java. . . . . . ƒ 2.—
Art. 56 van het Regerings-Reglement beschouwd en toegelicht door Mr. J. E. Banck. . . . . „ 2.—
Een ernstig woord in een ernstig oogenblik. „ 2.—
Multatuli's Minnebrieven aan de rede getoetst . . . . „ 2.—
De Mannen zijn Tirannen. . . . . „ 2.—
Les Lanciers. Célèbres Quadrille Anglais pour Piano par Camille Schubert. . „ 3.—
(132) DE GROOT, KOLFF & C°.

Handleiding

tot de Kennis van, benevens het Schieten uit getrokken Wapens in het algemeen, toegepast op het Ind. Tirailleurgeweer, door
J. M. BRUIJN,
Kapt. der Inf.
Uitgegven met toestemming van het Militair-Departement.
Met 4 platen, prijs ƒ 5.—
„ Franco per post „ 6.—
Verkrijgbaar bij
(1954) DE GROOT, KOLFF & C°.

EXPEDITIE- EN JAGT-COUVERTS,
inhoudende: LEPEL, VORK, BEKER etc.
Ontvangen bij
(1997) DE GROOT, KOLFF & C°.

Boekhandel
VAN (1570)
DE GROOT, KOLFF & CO., SAMARANG.

Van de Pers gekomen:
ALMANAKKEN voor 1862.
KANTOOR-KALENDER
Prijs ƒ 4.— Franco per post ƒ 5.—
ZAK- ALMANAK,
ingerigt tot Koopmans-, Kantoor- en Huishoudelijk gebruik, ƒ 2.—
Franco per post met een Kantoor-Almanak ƒ 3.—
KANTOOR-ALMANAK VOOR 1862,
Onopgeplakt 0.50 Cts., opgeplakt ƒ 1.—

THERMOMETERS
in soorten, waaronder Zware op Ivoor en Melkglas.
GLOBES,
van de grootste tot de kleinste, met Handleiding.
DAM- SCHAAK- EN TRICTRACBORDEN,
met toebehooren.
ZAK-KOMPASSEN, ZUIVERWERKENDE,
ook in Mahonie-houten doosjes,
En vele andere artikelen, pas uitgepakt bij
(170) DE GROOT, KOLFF & C°.

ACACIA BLOEMEN
voor de Zusters van alle Vrijmetselaren tot een feesttuiltje gevlochten,
DOOR
B.·. F. VAN LOHUIZEN,
keurig gebonden in een linnen bandje
Prijs ƒ 3.—
verkrijgbaar bij (1821) DE GROOT, KOLFF & C°.

Vorschläge zur Verbesserung
der
Zuckerfabrikation auf Java,
von
FERDINAND OVERBECK.
met 4 platen, prijs . . . . . . ƒ 3.—
Franco per post . . . . . . ƒ 4.—
ONTVANGEN bij (133)
DE GROOT, KOLFF & CO.

W. J. OLLAND
Horologiemaker, Batavia.
Reparatie van Uur- en Speelwerken,
Assortiment van
Gouden- en Zilveren Horologiën,
Pendules en Regulateurs.
De Boekhandelaren *de Groot, Kolff & Co.* te *Samarang*, belasten zich met de in ontvangstname en verzending der te repareren Instrumenten. (1995)

KUNST-HANDEL
VAN
DE GROOT, KOLFF & CO.,
Ontvangen:
BRELOQUES,
met prachtige Photographiën (Microscopique), tot uiterst billijke prijzen. (753)

DIAMANTEN GLASSNIJDERS,
voorhanden bij (1998) DE GROOT, KOLFF & C°.

MANILLA SIGARENKOKERS,
(supra fijn).
Verkrijgbaar bij (171) DE GROOT, KOLFF & C°.

DE ZALF VAN HOLLOWAY.
Kanker en gezwellen. Door snijden of branden kan de kanker of eenig gezwel oogenschijnlijk genezen worden, maar de kiem van de verschrikkelijke besmetting blijft in het bloed en wordt spoedig in een slechteren staat dan vroeger weder te voorschijn gebragt. De Zalf van Holloway integendeel dringt tot in het binnenste door verdrijft en dood 't de ziekte door de hoofd oorzaak er van te vernietigen.
De Prijzen zijn als volgt:
Doosjes PILLEN à . ƒ 1.—, ƒ 3.—, ƒ 5.—
Potjes ZALF à . . „ 1.—, „ 3.—, „ 5.—
Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.
Ze zijn op franco aanvrage à contant te bekomen:
Te *Soerabaija* bij LE ROY & C°.
„ „ „ MOSSEMBEKKER & C°.
„ „ „ D. MAURITZ MARTENS.
„ *Probolingo* „ ZIMMERMAN & C°.
„ *Banjoemaas* „ M. S. CHERIMAN.
„ *Poerworedjo* „ J. KALDEN.
„ *Djocjokarta* „ DEEKENS & C°.
„ „ Wed. C. W. v. D. LAAN.
„ *Soerakarta* „ W. VELDMAN en Wed. SAFFINGER.
„ *Tagal* „ Mevr. de Wed. VAN DORT.
„ „ „ A. J. VAN DER VOORT.
„ *Cheribon* „ W. GALISTAN.
„ *Buitenzorg* „ P. SCHREUDER.
„ *Samarang* „ DE GROOT, KOLFF & C°., H. L. DE LYON, JOOSTEN & C°. en bij
(12) SOESMAN & C°.

HET VERTREK DER
STOOMSCHEPEN
van de onderneming
W. CORES DE VRIES,
is bepaald als volgt:
van SAMARANG naar BATAVIA,
10, 18, en 25 Februarij.
Van SAMARANG naar SOERABAIJA,
10, 18, en 25 Februarij.
Informatiën bij *De Agenten,*
(181) NIEUWVEEN & SCHUIJMER.

G. Kolff & Co.'s
BATAVIASCHE SPEELKAARTEN.

Deze Speelkaarten zijn wat **Troeven en Poppen** betreft geheel nieuw van teekening en munten vooral uit door DUIDELIJKHEID. De gefigureerde azen stellen zeer eigenaardig voor:

ACHT GEZIGTEN
VAN DE
STAD BATAVIA EN VOORSTEDEN.

Ze zijn tot Indisch verbruik voor ons expresselijk in een der beroemdste fabrieken van *Frankrijk* met smaak en soliditeit vervaardigd, met het oog op de alhier meest geprefereerde Speelkaarten.

De eerste qualiteiten (**Sultans- en Salonkaarten**) overtreffen in pracht en keurigheid van bewerking de zoogenaamde Sebastopol-kaarten. De andere soorten (**Societeits- en Sergeants-kaarten**) kunnen in qualiteit en prijs, in duurzaamheid en aangenaamheid bij 't bespelen met alle bestaande soorten concureren.

Bij dozijn en gros (partijen met behoorlijk rabat) voorloopig te bekomen,

te *Batavia* bij G. KOLFF & C°.
(1499) „ *Samarang* „ DE GROOT, KOLFF & C°.

LANDMAIL BERIGTEN,

loopende tot 9 December.

NEDERLAND.

Zr. Ms. schroefstoomschip *de Linge*, onder bevel van den luitenant ter zee van de 1ste klasse P. M. van der Haak, is in den namiddag van den 3den dezer van de reede van Hellevoetsluis naar zee vertrokken ter opvolging zijner bestemming naar Oost-Indie. Het état-major bestaat uit de heeren: P. M. v. d. Haak, luit. t/z. 1ste kl. komm; N. Mac-Leod, luit. t/z. 2de kl. 1ste offic.; E. L. Ehnle, luit t/z. 2de kl.; G. v. Herwaarden, adelborst 1ste kl.; F. J. C. Broers offic. van gez. 3de kl.; J. A. Lagaay, offic. van adm. 3de kl.

— Men meldt uit Vlissingen dd. 4 December: Zr. Ms. korvet *Prins Maurits der Nederlanden*, kapt-luit. ter zee Kemper, is uit 's rijks dok ter reede gehaald en zal met de eerste gelegenheid zee kiezen naar de Canarische eilanden en verder, met de zich daar aanboord bevindende adelborsten, eene instructiereis ondernemen, om met Junij e. k. hier terug te keeren en in September daaraanvolgende weder te vertrekken.

— Directeuren van de *Nederlandsche maatschappij ter bevordering van Nijverheid* hebben het van hunnen pligt geacht zich bij adres tot Z. M. den koning te wenden, opdat in het belang der Nederlandsche Nijverheid de tot dusver gevolgde bepalingen wat betreft de aanbesteding van het benoodigde voor de behoeften in O. Indie, in stand zullen worden gehouden. Meer in het bijzonder is in dit adres uitengezet, dat vooral ook de wijze van aanbesteding der artikelen voor de kleeding voor het leger in Indie, welke artikel voor hier te lande door de fabriekanten worden geleverd en dus oos hier te lande worden gekeurd, voor de verbruikers niet minder gunstig is geweest dan voor de fabriekanten.

Dit adres is Woensdag ll. den koning aangeboden geworden door eene commissie uit directeuren der maatschappij voornoemd, die bij Z. M. ten gehoore is toegelaten, en daardoor in de gelegenheid gesteld is geweest nog nader te wijzen op de bezwaren der Nederlandsche fabriekanten tegen aanbesteding en keuring te Batavia van benoodigdheden voor het Indische leger. Z. M. heeft ook nu weder als altijd, groote belangstelling getoond in de vaderlandsche nijverheid.

— In onderscheidene dagbladen werd dezer dagen op min juiste wijze, melding gemaakt van het gelijktijdig heen en weder seinen over eenen ijzerdraad, dat thans tusschen Amsterdam en Brussel beproefd wordt.

Eene vriendelijke hand stelt ons in staat daaromtrent het volgende mede te deelen:

Het dubbelseinen werd in 1853 door dr. Gintl te Weenen uitgevonden en weldra door Siemens & Halske te Berlijn in anderen vorm toegepast.

Alle proefnemingen zijn echter mislukt, met uitzondering van die in Nederland genomen, waar sedert 23 October 1855 één tusschen draad Amsterdam en Rotterdam dagelijks op die wijze bediend wordt, even als sedert 2 September 1858 op een draad van Amsterdam naar Groningen. (*Deze inrigting is opgeheven als voor de dienst onnoodig, sedert de lijn over Noordholland in dienst is gekomen*).

Bij dit dubbel werken kunnen 26 berigten per uur behandeld worden, daar waar met enkel seinen slechts 15 per uur over te brengen zijn.

De veelvuldige mislukking in het buitenland moet waarschijnlijk toegeschreven worden aan het niet streng toepassen van bekende natuurkundige wetten.

De tegenwoordige proef met Brussel geschiedt met voorloopige toestellen, die eigenlijk voor eene lijn van 92 kilometers berekend zijn, terwijl de afstand van Amsterdam naar Brussel 215 kilometers bedraagt.

Desniettemin voldoet de werking zeer goed, nu eenmaal alles geregeld is; er blijft alleen nog over om aan de Belgische ambtenaren te toonen, hoe ten beste van die inrigting gebruik te maken, en het is daartoe dat een Nederlandsch ambtenaar naar Brussel is gezonden, die zijne ondervinding aldaar kan mededeelen.

De Belgische ambtenaren hebben met veel belangstelling die proefneming aanvaard, en zijn voornemens die geruimen tijd voort te zetten, terwijl inmiddels meer doelmatige toestellen naar de Nederlandsche ondervinding vervaardigd worden.

— Dezer dagen is te Amsterdam zeker gewaande graaf d' Hombres, vroeger te Parijs tot 5 jaren gevangenisstraf veroordeeld wegens opligterij eener dame in eene der Duitsche badplaatsen, gearresteerd. De delinquint, die eerst in eene der eerste hôtels van deze stad met een vrij talrijk vrouwenpersoneel zijn intrek had genomen, was later uit vrees van ontdekt te worden, heimelijk naar een zeer bescheiden logement in eene der achterbuurten, met achterlating van zijn ambulante harem, verhuisd om zich vervolgens uit de voeten te maken. Doch ook daar wist de waakzame politie hem spoedig te vinden. Hij is daarop onder geleide van een inspecteur en twee politieagenten tot aan de Fransche grenzen geleid, alwaar de Fransche politiek hem in ontvang heeft genomen. Zijne bagage bestond uit niet minder dan 40 koffers, die allen met een grafelijke kroon prijkten, terwijl men nog 60,000 fr. bij hem vond.

ENGELAND.

In eenen brief door den heer Smith O' Brien gerigt aan den heer Seward, secretaris van staat van de Noordelijke staten, lezen wij de volgende zinspelingen op de onlangs plaats gehad hebbende gebeurtenissen:

„De gevangenneming der kommissarissen van de Confederisten aan boord van eenen Britschen mailstoomer heeft op het gouvernement van den heer Lincoln eene vreeselijke verantwoording geladen. Ik geloof dat die daad niet ontkend zal worden. Ik geloof dat er eene beredeneerde beleediging in ligt opgesloten welke de Engelsche natie is aangedaan.

In houd het er voor dat die daad een moedig en uitdagend antwoord bevat op de onbeschaamdheid waarmede zich elk orgaan van de Engelsche opinie jegens de Amerikaansche natie heeft uitgelaten van af het oogenblik dat de burgeroorlog in de Vereenigde staten uitbrak.

Hoedanig dit nu ook moge zijn, voorzeker is het eene handeling welke voor de partijen de meest rampzalige gevolgen kan na zich slepen. Engeland moet al het gewigt van de daad gevoelen, tenzij het alle manhaftigheid of nationale eer verloren heeft, en wanneer het Zuiden zijne medewerking weigert dan kunnen de opvolgers van Washington zich voorbereiden voor eene ontmoeting van lotgevallen, gevaarlijker dan de Westerrepublieken immer hebben beleefd. Vereenigd konden de staten van Amerika der wereld het hoofd bieden, doch nu zij verdeeld zijn moet de tusschenkomst van eenen magtigen scheidsregter hun lot beslissen. Mag ik u tegenover deze gevaren vragen om uwe vlag te strijken en u voor Engeland te vernederen? In geenen deele! doch met ernst druk ik u op het hart om nieuwe betrekkingen van vriendschap, zoo niet iets meer, aanteknoopen met hen die uwe natuurlijke vrienden zijn, die evenzeer uwe broeders uit genegenheid willen worden als zijdat reeds door de banden des bloeds zijn. Beantwoordt de Britsche eischen met de taal der diplomatiek. Beroep u op autoriteiten en vroegere gebeurtenissen om te bewijzen dat het volkenregt en nog meer het door Engeland gegeven voorbeeld u het regt gaf om de Zuidelijke kommissarissen gevangen te nemen. Dusdanige discussien zullen u den tijd geven om u te beraden en om toebereidselen te maken, doch stel de kommissarissen onmiddelijk op vrije voeten. Zend hen naar het hoofdkwartier der Confederisten en zeg hen om naar Washington terugtekeeren als gezanten welke door hun gouvernement gemagtigd zijn om de bepalingen vasttestellen voor eene dadelijke wapenschorsing en om daarna tot wederzijdsch genoegen een einde te maken aan de kwestien welke tusschen de Noorder- en Zuiderstaten zijn gerezen.

Meent gij dat die taal met het gezonde verstand strookt, slaat den daarin gegeven wordenden raad dan niet in den wind want zij komt uit een eiland hetwelk sedert eenwen het slagtoffer is geweest van wanbestuur. Ik vertrouw dat de taal in welke ik mij uitdruk de gevoelens uitdrukt van eene groote meerderheid mijner landgenooten en onder al de natien der aarde is er niet een volk hetwelk zoo zeer aan de vereenigde staten van Amerika is gehecht als het geval is met de Ieren. Zij zijn nog niet vergeten dat zij door de Amerikanen gastvrij werden ontvangen toen het Engelsche wanbestuur hen van hunne haardsteden dreef. Maakt gij vrede met het Zuiden dan zult gij niet in oorlog worden gewikkeld met Engeland. Er zal gemakkelijk eenig voorwendsel worden gevonden om de beleediging welke der Britsche vlag is aangedaan in een ander licht te stellen. Engeland zou niet aarzelen om u te overvallen, zooals het de Chinezen heeft gedaan, wanneer het wist dat gij niet in staat verkeerdet om te kunnen verdedigen; doch wanneer het zal zien dat de Amerikaansche kusten beschermd worden door een millioen gewapende mannen die voordeel hebben gedaan met de ondervinding opgedaan in welligt niet meer dan eenen veldtogt, — wanneer het zal ontdekken dat elke haven en elke rivier, van af de grenzen van Maine tot aan het uiteinde van Texas, kruisers zal uitlaten, welke zelfs in Australie de met goud geladen schepen der Engelschen zullen onderscheppen,— wanneer Engeland er aan denkt dat, wanneer het een regiment aan de grenzen van Canada legert, een groot gedeelte daarvan naar de Vereenigde Staten zal overloopen, — wanneer Engeland bedenkt dat wanneer het ten oorlog trekt tegen het Vereenigde Amerika alsdan 200.000 Iersche soldaten gereed staan, die slechts op eene gelegenheid wachten om zich te wreken over het onregt dat hunne natie is en wordt aangedaan, — wanneer het in aanmerking neemt dat vijf millioen Ieren, welke een naast Engeland gelegen eiland bewonen, in eenen zoodanigen strijd eerder met Amerika dan met Engeland zullen sympathiseren, — wanneer het inziet dat de roem van Engeland voor eeuwig zal verdwijnen en nog alleen in de geschiedenis zal worden gevonden wanneer eenmaal Frankrijk en Amerika zich vereenigd en vijandig tegenover Engeland stellen, — wanneer Engeland eindelijk weet dat de souvereín van Frankrijk als een' arend op eene gelegenheid wacht om op zijne prooi te kunnen nederschieten en dat Frankrijk alsdan zal worden gesteund door de sympathie van Spanje en door de dankbaarheid van Italie, dan zal het de bravering van deze kansen van het toeval wel nalaten, al is het ook dat de vlag moet worden verdedigd welke gedurende een duizendtal jaren den oorlog en den storm heeft gebraveerd."

— De *Times* deelt de zamenstelling mede van de reserve divisien der vloot te Plymouth. Deze zijn ingedeeld als volgt:

De eerste reserve-klasse, welke gereed is om bij de ontvangst der bevelen van het gouvernement onder zeil te gaan, is zamengesteld uit het linieschip de *Duncan*, van 99 stukken; de fregatten *Schannon* en *Euryalus*, elk van 31 st; drie andere vaartuigen, te zamen met 15 st. gewapend en zeven kanonnerbooten elk van 2 st; te zamen 13 vaartuigen met 230 kanonnen. De tweede divisie bevat 16 schepen, waarvan 6 linieschepen, waaronder de *Roijal Sovereign*, *Prince of Wales* en *Duke of Wellington*, elk van 121 stukken; de *Nelson* en de *Frederick Williams*, ieder van 86 stukken; terwijl een fregat van 61 kanonnen, de *Sullen*, en 6 kanonneerbooten nog allen hare wapening voltooijen. Drie oorlogsvaartuigen, te zamen met 24 st. gewapend, hebben slechts nog eenige schade te herstellen, en zullen insgelijks deel uitmaken van deze divisie, die met 723 stukken is gewapend. Eindelijk eene derde divisie telt 23 schepen, gewapend met 784 st.: deze zal eerlang voor iedere eventuele gebeurtenis gereed zijn.

Te Chattam en Sheerness worden de uitrustingen met denzelfden spoed voortgezet.

— Te Edinburgh is dezer dagen een oud, door vele huisgezinnen bewoond gebouw ingestort. 29 lijken zijn reeds onder de puinhoopen te voorschijn gehaald; 12 personen zijn zwaar gekwetst; nog velen zijn vermist en slechts enkelen zijn er ongedeerd afgekomen.

— Een schrijver, die het publick reeds meermalen verrast heeft met originele en weinig bekende verhalen, deelt ons het volgende mede:

Met vertrouwen kunnen wij mededeelen dat, niet tegenstaande het welligt niet in de plannen van het Lincoln-gouvernement heeft gelegen om eenen oorlog met Engeland uittelokken, toch meer dan vijftien maanden geleden aan dien kant besloten is om Engeland eene beleediging aantedoen wanneer zich daartoe de geschikte gelegenheid aanbood. Met grond kunnen wij verklaren, dat toen de hertog van New-Castle in September van het vorige jaar den prins van Wales, toen deze eene reis maakte door Canada en de Vereenigde staten, vergezelde, hij bij eene partikuliere gelegenheid volgender wijze werd aangesproken door den heer Seward, de sekretaris van het bestuur Lincoln: „Mijnheer de hertog, de heer Lincoln of mijn persoon zal president der Vereenigde staten worden. Wordt de heer Lincoln verkozen dan ben ik sekretaris, en wij hebben besloten om uw land te beleedigen bij de eerste gelegenheid welke zich daartoe zal aanbieden." „Wanneer gij dat doet," gaf de hertog van New-Castle hem ten antwoord, „zult gij tusschen de twee landen eenen oorlog tot stand brengen." „Oh, neen, daar zal geen oorlog van komen," hervatte de heer Seward, „doch wij willen, wij moeten u beleedigen." De hertog beschouwde dat gepraat als een bluf en dacht er niet meer aan totdat de zaak met de *Trent* hem eensklaps die gebeurtenis in herinnering bragt. Wij willen den grond niet opsporen van de buitengewone taal welke de heer Seward bij die gelegenheid bezigde, zij is duidelijk genoeg om te worden begrepen.

— De *Liverpool Post* zegt het volgende:

In de diplomatieke kringen te Londen werd ll. Maandag meer als een feit dan wel als eene waarschijnlijkheid verteld, dat de keizer van Frankrijk zou worden uitgenoodigd om als scheidsregter optetreden tusschen de gouvernementen van Groot-Brittanje en Washington betrekkelijk de op de *Trent* ontstane moeijelijkheid. Zelfs werd beweerd dat het gouvernement te Washington, het waarschijnlijke gevolg voorziende van de beleediging welke der Engelsche vlag was aangedaan met de *Persia* instruktien had verzonden voor deszelfs vertegenwoordigers te Londen, in welke instruktien werd gezegd om den graaf Russell medetedeelen dat, wanneer moeijelijkheden mogten ontstaan, het Amerikaansche gouvernement bereid was om de zaak te onderwerpen aan de beslissing van den keizer der Franschen.

Men twijfelde niet, of zijne Majesteit zou die opdragt gaarne aannemen daar het juist een van die rollen is welke hij zoo gaarne speelt. Zijn besluit zou spoedig genomen zijn en de Amerikanen verwachten dat het waarschijnlijk ten hunne gunste zal zijn, daar de gunstige beslissing toch gewoonlijk die partij ten deel valt, welke den scheidsregter heeft aangewezen.

Het staat den lezer vrij om aantenemen dat eene beslissing, welke ten voordeele van de Amerikanen uitvalt, zeer aangenaam zou zijn voor het Fransche volk. Het is zelfs mogelijk dat het boven besprokene in betrekking staat met de ophouding van de *Europa* te Queenstown. Het spreekt van zelve dat, wanneer Lodewijk Napoleon als scheidsregter optreedt, alsdan alle partijen uit zeer onaangename moeijelijkheden worden gered. Ook kunnen wij nog berigten dat Rusland de Federalisten gaarne al die diensten wil bewijzen, welke voor het behoud van den vrede bevorderlijk kunnen zijn."

Wij moeten hier opmerken dat de *Liverpool Post* eene autoriteit is op welke niet veel kan worden vertrouwd. De uitgever van dat blad weet altijd iets nieuws optesporen, doch van de honderd gevallen blijkt het dat zijne mededeelingen negen en negentig malen onjuist zijn.

DUITSCHLAND.

De Zwitserschen bondsraad heeft andermaal eene nota aan de Fransche regering gezonden, waarin zij in de kwestie van het Dappenthal op nieuw voldoening eischt, op den grondslag van het rapport der bondscommissarissen, — verklarende de bondsraad na de door Frankrijk aangenomen houding in geene nadere onderhandeling te willen treden.

Bij de verkiezingen voor den Zwitserschen staatsraad heeft de heer Fobbray 4673 stemmen op zich vereenigd; de heer Fazy bekwam er slechts 2912.

— Naar men verneemt, heeft de Badensche regering er van afgezien, om bij den bondsdag met haar Duitsch hervormingsplan op te treden. De grond hiervan schijnt in de volgende omstandigheid te liggen. Deze regering moet zich, namelijk, tot het kabinet van Berlijn gewend hebben, met de vraag, of dit geneigd zou zijn hare voorstellen bij den bondsdag te ondersteunen? Te Berlijn wilde men echter zoovele veranderingen in dit hervormingsplan maken, dat de Badensche regering maar beter vond het in te trekken.

Men weet dat de Keurhessische regering reeds tweemalen de kamer heeft ontbonden, in de hoop van eindelijk eene kamer te zullen krijgen, die handelbaarder zou zijn omtrent de geoctroijeerde, doch door het volk niet gewilde constitutie. Maar die hoop zal thans evenmin verwezenlijkt worden als zij vroeger verwezenlijkt werd. Al de vorige kiezers in de grondvergaderingen zijn herkozen, en die verkiezingen hadden nog wel plaats onder de reserve, dat alléén de constitutie van 1831 erkend wordt.

— De tweede kamer van Denemarken heeft niet gewild, dat aan de regering eene interpeliatie gerigt werd betreffende het geschil met Duitschland over de hertogdommen. Een der leden wilde zoodanige interpellatie doen, maar de kamer heeft met 23 stemmen tegen 21 besloten, haar niet toe te laten en de discussien over deze aangelegenheid te vermijden. Het ministerie is in die zaak onzijdig gebleven.

— Te St. Petersburg moet weer een revolutionair committé ontdekt zijn. Aan het hoofd van dit complot stond een generaal, die reeds in hechtenis genomen zou zijn.

— In de tolverbondsstaten is een statistiek omtrent de tabaksteelt verschenen, waarin blijkt dat in het vorige jaar in Pruissen op 25284 morgen en in Baden op 17016 morgen lands tabak werd geteeld. In Beijeren bedroeg de tabaksoogst 170,360 centenaars gedroogde bladeren, in Darmstadt 18880 centenaars, in Hanover 11148 en in Keurhessen 11110 centenaars. In Saksen en Wurtemberg is deze tak van cultuur van weinig beteekenis.

— In het Badensche zijn, op last der regering 1200 geweren van het oude kaliber, aan de Noord-Amerikaansche staten verkocht.

— De kwestie der tariefshervorming heeft de staten van het Tolverbond in twee partijen gesplist. De eene wil algeheele wijziging om aan de Duitsche industrie nieuwe en voordeelige débouchés te openen, de andere klemt zich daarentegen aan het beschermend stelsel vast en wil niets van vermindering der regten hooren. Voornamelijk de Zuid-Duitsche Staten schijnen tot de laatste partij te behooren.

— Naar men uit Mainz verneemt bevinden zich niet minder dan 100 Mainzers, enkel uit New-York, in de armee der Vereenigde Staten, om tegen de separatisten te strijden. Verscheidene van die personen, welke aan de volksbeweging in 1849 deel hadden genomen, bekleeden thans een vrij hoogen rang als officier in dat leger.

— Gepasseerde week had te Weenen de begrafenis plaats van het stoffelijk overschot eener jeugdige danseres, die nog voor korte dagen behoorde tot het personeel van het Carl-Thester; deze plegtigheid geschiedde op eene wijze als slechts zelden plaats heeft, en mag ten bewijze strekken van de algemeene achting, welke de overledene heeft genoten. Omstreeks drie uren in den namiddag verzamelde zich eene talrijke menigte aan het sterfhuis, en vormden zich de stoet op deze wijze: aan het hoofd van den lijkstoet gingen drie jeugdige meisjes met witte camelia's in het haar gevlochten; het middelste droeg op een rood fluweelen kussen een myrtenkrans. Daarop volgde eene dame in zwart krip gehuld, en achter deze de lijkbaar, omringd door 16 in het wit gekleede meisjes, aan het hoofd van welke de geestelijkheid zich bevond. Het gansche koorpersoneel van genoemden schouwburg volgde de lijkbaar. Aan de groeve genaderd, sprak de in het zwart gehulde vrouw een gedicht uit, ter eere van de afgestorvene, en voerde het koor een koraal van Gläser uit, terwijl eene talrijke menigte de plegtigheid op het kerkhof bijwoonde.

— Het Pruissische oorlogschip *Amazone*, dat met een aantal kadetten een oefeningstogt naar Lissabon heeft gedaan is, naar men zegt, in den Atlantischen Oceaan vergaan. De minister van marine heeft van die ramp wel nog geen stellig be-

rigt ontvangen, maar vele omstandigheden doen vreesen, dat het maar al te waar zal zijn.

— Te Berlijn overleed de hoogleeraar Theod. Mundt, in den ouderdom van 54 jaren.

— In het jaar 1860 telde Pruissen 3751 brouwerij in de steden en 3995 op het platte land.

ITALIE.

VENETIE, 23 Nov. De dames alhier dragen thans ringen met inschrift: Garibaldi, Venetie verwacht u! Een dergelijke ring is ook aan Garibaldi zelven ten geschenke gezonden.

— Het geheim Venetiaansch comité heeft weer twee bekendmakingen rondgezonden. In de eerste worden de ridderlijk gezinde Venetianen aangemaand om aan de feestelijkheden, die de stedelijke raad ter eere van de keizerin mogt geven, geen deel te nemen, maar zich nogtans van elke vijandelijke demonstratie tegenover eene zieke dame te onthouden. In de tweede worden de dienstpligtige jongelingen aangemaand, zich niet bij het K. K. leger maar bij de groote Italiaansch armée te laten inlijven.

Hoe het in sommig gedeelten van Napels toegaat moge het volgende bewijzen:

Eenige dagen geleden werd te Barletta, door den kanunnik dell' Aquila eene plegtige mis gevierd, waarbij hij door een priester, Gaetano Leone genaamd, werd bijgestaan. Toen de mis geëindigd was, wilde Leone, die tot de vrijzinnige partij behoort, het Oremus pro Rege nostro Vittorio, aanheffen, maar de kanunnik had daar geen zin aan. In de sacristie gekomen, kregen zij daarover geschil. Van hooge woorden kwam het tot vuistslagen, en eindelijk greep de kanunnik een zwaren kandelaar, en gaf Leone daarmede zulk een geweldigen slag op het hoofd dat hij er bij nederzonk. De andere kanunniken keken dat schandaal bedaard aan zonder zich te verroeren. Men kan echter aan het gedrag der geestelijkheid genoegzaam zien, hoe het volk dat onder hunne hoede staat, zijn moet.

— Men heeft in den jongsten tijd veel over de voornemens van Garibaldi gesproken. Generaal Türr deelt thans in eenen brief mede, wat Garibaldi hem dienaangaande gezegd heeft: Ik acht het onnoodig gewapenden opstand in Venetie of Rome te brengen: Maar ik beschouw het als ten hoogste noodzakelijk dat wij alles in het werk stellen, om ons te wapenen en ons gereed te maken, om met vereende krachten de vrijheid en de regten der geheele Italiaansche natie te bevechten. Mijne leus is altijd. Italie met koning Victor Emanuel! Die er anders over denkt, staat het vrij zich uit het commité te verdrijven en te doen zoo als hem goed dunkt, maar hij moet zich wachten mijn naam daartoe te misbruiken.

— Een gruwelijke daad, die algemeen aan persoonlijke wraak wordt toegeschreven, is dezer dagen tusschen Terracina, de laatste stad op pauselijk grondgebied op den weg naar Napels, en Fondi, de eerste plaats op dat van koning Victor Emanuel gepleegd. De postwagen van Napels werd op de grenzen door eene bende gewapende lieden, die hun gelaat met maskers bedekt hadden aangehouden. Zij geboden den conducteur, drie passagiers, wier namen zij opgaven uit te leveren, met bedreiging, dat indien aan dit bevel niet voldaan werd, zij hem, den voerman en al de overige reizigers zouden vermoorden. De drie passagiers waren, een voormalig ambtenaar bij de pauselijke telegrafie, die door de pauselijke regering van zijn post was ontzet en thans als telegrafist te Napels in dienst stond, en naar een grenskantoor verplaatst werd; een priester, met name Bianchi, die uit de *ergastolo* (de kerker der inquisitie) ontsnapt was, en een rijke landeigenaar; allen geboortig uit Terracina. De roovers, men weet echter niet of zij wezenlijk roovers waren, namen de drie gevangenen mede en lieten met de andere reizigers, aan de naastbestaande dier ongelukkigen te Terracina weten, dat zij tegen een losprijs van 1500 scudi (ƒ2400) in vrijheid zouden gesteld worden. De betrekkingen dezer rampzalige gevangenen bragten met allen spoed het gevraagde geld bijeen; maar toen de brengers daarmede op de aangewezen plek kwamen, vonden zij de hoofden der drie slagtoffers op palen aan den weg gestoken! Men beschouwt dit vreeselijk treurspel als een uitvloeisel van persoonlijke wraak, daar de daders zoowel met de namen als omstandigheden hunner slagtoffers bekend waren.

FRANKRIJK.

— De *Siècle* herdenkt den 24 November; op dien dag toch heeft de Fransche regering ten vorigen jare niet onbelangrijke wijzigingen gebragt in het regeringstelsel. De *Siècle* erkent dat sedert dat tijdstip meer staatkundig leven in Frankrijk is gekomen; dat het stelsel van verzoening zich meer heeft ontwikkeld; dat de wijzigingen in de drukperswet gebragt, aan de schrijvers meer veiligheid aanbieden, enz. Maar, zegt het blad, men kan onmogelijk ontkennen, dat de eene hervorming niet tot de andere moet leiden. Daarom komt het ons eene onmogelijkheid voor, dat thans nog een wet betreffende verdachte personen bestaat, die alleen goedgekeurd is onder den invloed van eene verschrikkelijke beweging en dadelijk, nadat de gemoederen tot rust teruggekeerd waren, had moeten verdwijnen. De persoonlijke vrijheid heeft *waarborgen* noodig. De minister van binnenlandsche zaken heeft dikwijls op Engelands instellingen gewezen. Elk burger aan deze of gene zijde van het kanaal moet op zijn *habeas corpus acte* kunnen wijzen.

— Uit een artikel van het *Journal des Débats*, dat over Frankrijks hulpbronnen handelt en waarin op nieuw op eene ontwapening aangedrongen wordt, blijkt dat meer dan de helft onzer bevolking noch lezen noch schrijven kan. De schrijver van het artikel dringt dus ook vooral aan op de uitbreiding van het volksonderwijs, daar de beschaving krachtdadig bijdraagt tot de vermeerdering van 's lands welvaart en alzoo tot toename van 's lands inkomsten.

— De gedelegeerden van de vereenigingen van St. Vincentius da Paulo, welke geene aanvrage om erkenning hebben gedaan en ten gevolge daarvan ontbonden zullen worden, hebben alhier reeds eene bijeenkomst gehouden, die ook door de gewezen leden van het thans op hooger last ontbonden centraal committé werd bijgewoond. In die vergadering is het voorstel gedaan om den zetel van het centraal bestuur naar Belgie, en wel bepaaldelijk naar Gent, over te brengen. Dit voorstel is thans in overweging genomen.

— Het *Journal des Débats* bevat een artikel over de kwestie van het Dappenthal, dat geteekend is door den secretaris der redactie en een half-officieelen oorsprong verraadt. In het eerste gedeelte van dit artikel doet de schrijver uitkomen, dat Zwitserland stelselmatig bezield is met een geest van opgewondenheid jegens Frankrijk, zoodat men dan ook mag aannemen, dat eene zoo nietige kwestie als die van het Dappenthal, thans tot voorwendsel gebezigd wordt door hen, die het er op toeleggen om de betrekkingen tusschen beide landen, die van welwillenden en vertrouwelijken aard behoorden te zijn, steeds ongunstiger te maken.

Hierna gaat de schrijver over tot eene ontwikkeling van de diplomatieke geschiedenis van het Dappenthal. Het kan ons doel niet zijn het artikel op dezen weg te volgen. Genoeg zij het aan te merken, dat de schrijver Frankrijks regt op die streek als zeker stelt, hoewel de kwestie sedert het Weener-tractaat onafgedaan is gebleven. Hij beschuldigt de Zwitsersche regering zelfs zijdelings van kwade trouw; want toen in 1817 de kwestie definitief ten gunste van Frankrijk ten einde zou komen, door onderteekening van hetgeen door de gevolmagtigden der mogendheden reeds was bepaald, weigerde de gezant van Zwitserland de onderteekening, op grond dat hij daartoe geen volmagt had. De teekening bleef dus achterwege, daar men vertrouwde op eene plegtige declaratie, den 18 November geteekend.

— In de diplomatieke kringen blijft de aandacht bijzonder gevestigd op de zaken van Mexico. Vooral houdt men in het oog, dat de Mexikanen, volgens de conventie der interveniërende mogendheden, wel geheel vrij zullen worden gelaten om over hunne politieke toekomst te beschikken, maar dat dit niet wegneemt, dat de mogendheden toch wel op alles bedacht zullen zijn, voor het geval dat het rijk zich tot eene monarchie zou willen constituëren, daar alsdan ieder der drie betrokken partijen in de keus van een souverein wel haar invloed zal willen doen gelden. Nog altoos wordt het er voor gehouden, dat Spanje alsdan den infant don Sebastiaan, stiefzoon van don Carlos, op den voorgrond zou plaatsen, terwijl het, wanneer diens kandidatuur niet mogt kunnen doorgaan, het oog zou vestigen op eene der dochters van den hertog de Montpensier, die daartoe aan een der Spaansche infanten zou worden uitgehuwelijkt. Daarentegen zou Frankrijk, naar men wil, liever zien, dat de keuze viel op den aartshertog Maximiliaan van Oostenrijk en, naar men er bijvoegt, is Oostenrijk niet ongeneigd, om daartoe mede te werken.

— De diplomatie bekommert zich zeer over de gevolgen die de breuk tusschen de hoven van Madrid en Turijn hebben kan. Weer mompelt men van Napoleontische intrigues, en weer spreekt men van eene expeditie, aan wier hoofd Garibaldi Spanje's grond zou betreden, iets wat zeer naar den zin der revolutionnaire comité's wezen zou. Overigens werkt de verwijdering tusschen genoemde hoven de revolutie zeer in de hand; zij zal niet nalaten van het feit partij te trekken, om een dier weinige troonen te ondermijnen, door wie de paus en het verdreven Napelsche vorstenhuis, nog daadwerkelijk worden ondersteund.

— De bladen deelen onder voorbehoud mede dat generaal Santa Anna, die in der tijd St. Domingo aan Spanje overleverde, den 9den dezer maand eene proclamatie zou hebben uitgevaardigd, waarin hij de bevolking tot verzet tegen Spanje aanzet.

— Voor het keizerlijk hof van Parijs heeft een proces plaats gehad, dat in hooge mate de aandacht heeft getrokken. De markies de Flers, raadsheer-referendaris bij de algemeene rekenkamer, en correspondent van de *Indépendance Belge* en eenige Zwitsersche en Duitsche dagbladen, werd beschuldigd van als zoodanig artikelen geschreven te hebben, die hem in de termen doen vallen van art. 2 der wet op de algemeene veiligheid. Dit artikel bepaalt dat elk die met het doel om de openbare rust te verstoren en haat of verachting tegen den keizer op te wekken, handelingen gepleegd of verstandhouding, hetzij binnen- of buitenslands, onderhouden heeft, gestraft wordt met eene opsluiting van eene maand tot twee jaren en eene boete van 100 à 2000 frs. De toepassing der wet geeft bovendien aan de regering het regt, om den veroordeelde te transporteren in een der departementen of in Algerie.

De *Indépendance Belge* zegt dat de markies nimmer aan haar eenige mededeeling heeft gedaan, die zelfs eenig voorwendsel kon geven tot eene vervolging, als waarvan haar correspondent thans het slagtoffer is. Indien, aldus vervolgt het blad, de heer de Flers, tengevolge zijner correspondentie, veroordeeld mogt worden, dan heeft nimmer, op welk tijdstip ook of in welk land, eene meer onregtvaardige, meer draconische wetgeving op de drukpers of op de openbare ambtenaren bestaan dan thans in Frankrijk. — Dit neemt niet weg dat de uitspraak, die gisteren gevallen is, ten nadeele is van den beschuldigde; hij is namelijk veroordeeld tot eene gevangenisstraf van twee maanden en tot eene boete van 2000 frs.

De heer Dufaure was de verdediger van den heer Flers. Zijne rede werd eenmaal afgebroken door een levendig applaudissement van het publiek. Het was bij gelegenheid dat hij zijn cliënt verdedigde tegen de beschuldiging dat deze, hoewel als ambtenaar een eed van trouw aan den keizer afgelegd hebbende, in dienst was van de Orleanistische partij en van andere vreemde souvereinen. Er is geen enkel bewijs, zeide de heer Dufaure, dat mijn cliënt zijn eed geschonden heeft, en even als de procureur-generaal ben ik van oordeel, dat hij die in zijne staatkundige loopbaan zijn eed schendt, eene eerlooze daad pleegt. Toen het applaudissement geëindigd was, zeide de heer Dufaure: Hoewel ik hier slechts eene eenvoudige zaak zeg, herhaal ik dat ik verheugd ben, het met den procureur-generaal eens te zijn.

Het ontwerp-senatus-consultus dat in de buitengewone zitting van den Franschen senaat op 2 December zal worden ingediend, is volgens den *Constitutionnel*, met eenparige stemmen door den staatsraad aangenomen.

BELGIË.

De stad Antwerpen werd den 2den December door een ontzettend ongeluk getroffen. Des namiddags ten 5½ ure brak aldaar een felle brand uit in de suikerraffinaderij ten zuiden van het Dok. Alhoewel dadelijk van alle kanten hulp toesnelde, kon men het woedende element niet meester worden, zoodat de vlammen ten 6½ ure mededeelden aan het nieuwe en uitgestrekte entrepot *St. Felix*, dat van de raffinaderij afgescheiden was door een gang van drie meters breedte. Twee uren later was van de beide gebouwen niets meer over dan een puinhoop.

Met de oorzaak van het onheil is men nog niet bekend. Alleen weet men, dat men den brand het allereerst heeft ontdekt aan den kant van het bassin, en dat de ramp nog veel grooter zou zijn geweest, wanneer er niet met alle overhaasting maatregelen waren genomen, om de aldaar liggende schepen en de opgestapelde goederen van de plaats te verwijderen. Een enkel oogenblik had het gevaar voor de schepen een dreigend aanzien, terwijl zij ongelukkig niet allen spoedig genoeg konden wegkomen, doordien er voor de sluis aan het bassin een paar vaartuigen aan den grond zaten, waardoor het voor andere onmogelijk was het andere dok te bereiken. Te midden der ijverige pogingen om de schepen te verhalen, zijn onderscheidene personen in het water geraakt en eenige verdronken. Overigens ontbrak het niet aan personen, die zoowel uit de stad als van buiten o. a. uit Mechelen toeschoten, om behulpzaam te zijn.

Den volgenden dag hoopte men nog dat de gewelven der kelders, waarin de meeste onvlambare goederen lagen opengestapeld, tegen den steeds doordringende vuurgloed en de instortende muren bestand zouden zijn, doch ook die hoop werd verijdeld. De vlam toch had zich reeds aan sommige kelders medegedeeld, ten gevolge waarvan men uit alle openingen, tusschen de puinhoopen en uit alle scheuren van het muurwerk een dikken verstikkenden rook zag opstijgen. Een paar uren later bleek het ook, dat het vuur zich nog verder een weg had gebaand en dat al de kelders aan den achterkant van het gebouw in vollen gloed stonden. Gelijk wel te denken is, werden de werkzaamheden hierdoor zeer bemoeijelijkt, zelfs gevaarlijk, want niet alleen zag men bij het brandende gedeelte ieder oogenblik stukken van muren en gevels instorten, maar de spuitgasten en de bewoners in de omstreken stonden daardoor ook onophoudelijk bloot aan het gevaar van eene ontploffing, waarvoor men maar al te zeer rede heeft te vreezen, wanneer de vlam de bewaarplaats der geestrijke vochten bereikt.

Men is toen op het gelukkig denkbeeld gekomen, van bij het brandend gebouw eene machine te plaatsen, bestemd tot het op halen van water. Dit werktuig, gewoonlijk de *duivel* genoemd door stoom gedreven, is den 4den in werking gebragt, nadat de werklieden de noodige gaten in de muren hadden gemaakt, om de buizen in de kelders te brengen, die men, langs dezen weg geheel hoopt onder water te zetten, om het verder voortgaan van den brand te stuiten. Men is daarin zoover geslaagd, dat men het vuur meester werd en er reeds een aanvang is gemaakt met het wegruimen van het puin.

Het spreekt van zelf, dat op dit oogenblik nog niet naauwkeurig kan worden opgegeven, hoe groot de schade aan verbrande goederen is; en dat men zelfs nog maar ten ruwste kan berekenen wat er zich in het gebouw bevond. Zooveel weet men intusschen daarin minstens aanwezig waren: 125 à 150,000 hect. graan, eene hoeveelheid wol, ter waarde van 2 millioenen, 6 à 700 vaten tabak, 3000 balen koffij, 4000 stuks huiden, 1500 kranjangs suiker, 400 vaten krenten, 1000 blokken mahonyhout, 200 vaten potasch, 300,000 kilo ijzeren staven, 500 bn. vlas en hennep en een duizendtal collis diverse koopwaren. In de kelders moeten bij het uitbreken van den brand aanwezig zijn geweest minstens 500 vaten terpentijnolie, 250 vaten harst, eene partij mahonyhout, 200,000 kilo katoenzaad, 100 vaten tabak, 500 huiden, 150 balen afval van vlas, 100 vaten puimsteen, 2500 zakken guano, 200,000 kilo koper erts en andere goederen, welker juiste hoeveelheid men, even als van de eerstgenoemde, eerst later uit de officiele opgaven met zekerheid kan vernemen.

Het entrepôt zelf was voor 7 à 8 millioen bij eenige, waaronder ook Hollandsche maatschappijen, verzekerd. De raffinaderij was geassureerd voor 2 millioen.

Het betreurenswaardigste van het ongeval is, dat er menschen bij zijn omgekomen. Onder deze telt men in de eerste plaats den architect Stoop, een ijverig, kundigen algemeen geacht man, die waarschijnlijk binnenkort ter vervanging van den heer Bourla, tot stads-architect zou zijn benoemd. Hij bevond zich in het entrepôt bij den directeur Leenaerts, terwijl deze druk bezig was de boeken en papieren van dat établissement in veiligheid te brengen. Een oogenblik later, toen de heer Leenaerts daarin gelukkig was geslaagd, zag men den ijverigen Stoop eensklaps in een dikken rook gehuld en ..... hij was verdwenen, zonder dat er mogelijkheid bestond hem te naderen. De magazijnmeester van het entrepôt met twee zijner werklieden zijn insgelijks als slagtoffers der ramp omgekomen, terwijl er nog vier haven-werkers en eenige spuitgasten en militairen vermist worden.

In het gasthuis zijn een aantal personen opgenomen, die de een in meer de ander in mindere mate gewond zijn geraakt; doch ook buiten dit gesticht zijn er nog eenige, o. a. door één heelmeester elf personen verbonden.

Ten gevolge van het onheil heeft zich een ander geval opgedaan, dat niet weinig nadeel zal te weeg brengen, namelijk dat al het water in de buizen, door middel waarvan de huizen langs het dok, de brouwerijen, stokerij, enz. van water worden voorzien, totaal bedorven is geraakt, zonder dat men nog kan nagaan hoe dit gekomen is. In de aldaar aanwezige brouwerijen en de stokerij is daardoor ook het werk gestaakt.

— Te Antwerpen is dezer dagen in 83jarigen ouderdom overleden de nestor der scheepsgezagvoerders voor de groote vaart, Jan Jozef De Meire, ridder der orde van het Legioen van Eer van Frankrijk. De overledene was vroeger in dienst geweest van de Koninklijke Nederlandsche marine.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Den 21sten December arriveerde te Makassar een Arabier met 13 matrozen, die verklaarde dat zijn schip Fathoel Joesoer op reis van Bandjermasin naar Soerabaija; nabij het eiland Mata-Siri ten westen van Celebes gestrand was, en dat zich aldaar nog veel opvarenden bevonden. — Men verleende dadelijk de noodige hulp, en de geheele bemanning is met uitzondering van een matroos, die op het eiland Mata-Siri bezweek, gered en in verpleging gebragt.

De gouverneur keerde den 3den December jl. van eene reis in de afdeeling Noorder-distrikten te Makassar terug. Aroe Tjani, gewezen regent van Laboe-Adja (Noorder-distrikten), die in den oorlog met Boni het gouvernement afvallig en vijandig werd, kwam den 6den December voor zijn gehouden gedrag vergiffenis afsmeken.

Op den 6den December legde de Leenvorst van Boni een particulier afscheidsbezoek bij den gouverneur af en keerde den 20sten van dezelfde maand naar Boni terug.

Op den 27sten December legden de gouverneur met zijne echtgenoote een officieel bezoek bij den koning en koningin van Goa af.

De hadat van Laikan zoude eerstdaags naar Makasser gaan, om J. Madina, zoon van den overleden vorst Mochadjere, als hunnen nieuwen vorst voor te dragen.

De opname der afdeeling Zuider-distrikten is zoo goed als geëindigd.

— Uit Bandjermasin zijn via Soerabaija de volgende telegrafische berigten ontvangen:

In het Margasarische is alles rustig gebleven. De eerste luitenant Reuter is als waarnemend controleur derwaarts vertrokken en zal zich met 30 bajonnetten in eene versterkte pasanggraham legeren. Pangeran Moeda van Tanah-Boemboe, verloor eenige van zijne volgelingen bij gelegenheid eener verkenning van de soengei Bankinangan. Zes muitelingen zijn van daar te Bandjermasin gekomen om vergiffenis te vragen; terwijl hun hoofd, pangeran Toeka, schriftelijk heeft verzocht in genade te worden aangenomen.

Den 12den Januarij is te Bandjermasin berigt ontvangen, dat Hidajat in aantogt zoude zijn en te Apoei, drie dagmarschen van Martapoera, vlotten liet maken om af te zakken.

Bij de kampong Bandjahar (Allai) heeft een gevecht plaats gehad tusschen de kolonne Rödlich, sterk 84 bajonnetten, en ongeveer 200 geestdrijvers. De vijand werd terug gedreven en liet negen dooden en eenige wapenen achter; terwijl men aan onze zijde een gesneuvelde en negen gekwetsten telde. Door het hooge water heeft de kolonne haren togt niet kunnen voortzetten.

Z. M stoomschip de Vecht, heeft eene verkenning gedaan in de Lahai en Teweh. In eerstgenoemde rivier zijn de gewapende sloepen beschoten.

Z. M. stoomschip de Celebes is den 13den Januarij naar Koetei vertrokken.

Aangaande den togt van den Sulthan van Koetei naar de Boven-Doesen zijn nog geen nadere berigten ontvangen.

Volgens particuliere berigten van Bandjermasin is de luitenant Voogt aan zijne bij Barabaija bekomen wonden overleden, en zou pangeran Hidajat op den 25sten Januarij te Martapoera worden verwacht.

PASAROEAN. — Op den 8sten Januarij is op de hoogte van Ledok, regentschap Pasoeroean, ten gevolge van zware winden, omgeslagen eene praauw majang, bij welke gelegenheid een der opvarenden verdronken is.

Dienzelfden dag sloegen voor de monding der Pasoeroeansche rivier om zes praauwen, van Madura komende en met steenen beladen; verlies van menschenlevens is echter niet te betreuren.

Sedert den 7den Januarij jl. heerschte in het regentschap Bangil een hevige wind, waardoor 18 inlandsche woningen en andere opstallen, als ook eenige klapperboomen werden omvergeworpen.

De schade door de hevige winden in het regentschap Malang aangerigt, komen op het volgende neder:

vijf passerloodsen, twee tabaksloodsen, zes huizen, eenige klapper- en pinang boomen zijn omvergewaaid;

verscheidene koffijboomen zijn ontworteld en het jonge koffijprodukt verloren geraakt, terwijl 161 bouw, met djagong beplant, geheel vernield zijn.

MADURA. — Een zeer stormachtig weder heeft in de maand Januarij op dit eiland geheerscht, waardoor hier en daar ligte schade aan plantsoen en gebouwen is overoorzaakt

De mede in den laatsten tijd gevallen hevige regens hebben nog al schade aan de bruggen en wegen toegebragt.

Op den 15den Januarij jl. trad de rivier van Tedja zoodanig buiten hare oevers, dat een gedeelte der kotta onder water stond en het water zelfs over de beplanking van de bruggen stroomden

Te Sampang was het grootste gedeelte der kotta overstroomd. In de eenigzins hoog gelegene pasangrahan aldaar stond het water twee voeten hoog, zoodat de passage over den grooten weg met vaartuigen moest geschieden.

Ook in het regentschap Sumanap is de brug over de rivier van Tambangan gedeeltelijk ingestort en die te Kebon-Agong geheel weggespoeid. Van groote ongelukken of verliezen is tot dus verre niets vernomen.

BANJOEMAS. — In de laatste weken zijn verschillende plaatsen dezer residentie door zwaren regen en hevige winden geteisterd, ten gevolge waarvan een groot aantal inlandsche woningen zijn vernield.

Bijzonder melding verdient, dat op den 15den Januarij in de nabijheid van Tjilatjap, tusschen den 29sten en 30sten paal op den weg van Banjoemas naar de plaats, door eene hoos 67 huizen, 19 telegraafpalen en 25 djati-boomen zijn omvergeworden.

Gedurende een kort tijdstip is de communicatie per telegraaf gestremd geweest, doch spoedig werd die weder hersteld, zoodat den volgenden dag de berigten reeds konden worden overgeseind

Ook in de dessa Soekaradja zijn mede ten gevolge van hevigen wind en regen 56 opstallen ingestort en 66 vrucht- en andere boomen omgevallen.

Bij deze rampen heeft men het verlies van menschenlevens niet te betreuren.

LAMPONGSCHE DISTRICTEN. — In den nacht van den 8sten op den 9den Januarij ten 2 ure en 5 minuten, is alhier een vrij sterkte aardbeving gevoeld, komende uit het Noord ten Westen, welke een paar seconden heeft geduurd.

Ongelukken hebben echter niet plaats gehad.

— Den 25sten November arriveerde te Ternate met de mailboot Menado zekere Engelschman, genaamd W. H. R. Jessop. Hij behoort volgens zijn zeggen, tot eene geographische en natuurkundige sociteit, die hem belast heeft met eene reis naar Nieuw-Guinea, om aldaar geographische, geologische en mineralogische opnemingen te doen. Op zijn verzoek heeft hij door tusschenkomst van de Resident van den Sultan van Tidore eenen open aanbevelings-brief gekregen, gerigt aan de hoofden van die plaatsen, aan den Sultan van Tidore onderworpen, welke hij wenschte te bezoeken. Voorzien van genoemden brief is de heer Jessop den 15den December met eenen schoener, naar Doré (Nieuw-Guinea) vertrokken.

AMBOINA. (December). — Er heerschte in deze residentie eene gewenschte rust.

Het weder kenmerkte zich door eene drukkende hitte, nu en dan afgewisseld door regen en stormvlagen.

De cacao-aanplantingen werden met den meesten ijver voortgezet.

Z. M. schroefstoomschip Citadel van Antwerpen heeft een kruistogt in de Banda-zee gedaan, doch zonder belangrijke ontmoetingen.

— Op den 29sten December zijn gedurende den namiddag en den avond zware slagen als kononnonschoten gehoord uit het Noord-Noord-Westen en omstreeks 7 ure des avonds is eene ligte aardbeving gevoeld, in dezelfde rigting. In den morgen van den 30sten December hebben de slagen zich herhaald.

MENADO. (November en December). — Minahassa. De gezondheidstoestand was over het algemeen vrij gunstig. Men hoorde slechts van enkele koortsgevallen.

Ten gevolge van de zware regens, in de laatste weken van November en gedurende bijna de geheele maand December gevallen, zijn in de afdeelingen Belang, Amoerang en Tondano vele waterleidingen, bruggen en dijken weggeslagen en wegen beschadigd, waardoor de communicatie hier en daar gestremd werd.

Op den 26sten November brak boven de hoofdplaats Menado een zoo hevig onweder los, als men zich aldaar niet kon herinneren immer bijgewoond te hebben.

De aanplantingen van padi beloofden eenen vrij gunstigen oogst.

De miloe stond goed en werd op sommige plaatsen reeds geoogst.

De kakao-, kokos- en notenmuskaat-aanplantingen hadden een gunstig aanzien; de koffij-oogst echter beloofde niet rijk te zijn, ten gevolge van de zware regens, in het afgeloopen jaar gevallen. — Van Januarij tot December 1861 werden in 'slands pakhuizen 15081$^{47}/_{125}$ pikols koffij geleverd.

— Omstreeks middernacht van den 25sten November en des middags van den 27sten werden vrij hevige schokken van aardbeving waargenomen, welke echter zeer kort aanhielden en eene horizontale rigting uit het Z. O. hadden.

Op den 29sten December des avonds omstreeks zes ure, werd uit het oosten een geluid gehoord, gelijk aan kanongebulder.

Tot omstreeks elf ure duurde dit bijna zonder tusschenpoozen voort; van dat uur af tot den volgendn morgen te tien ure werd het geluid nog enkele malen waargenomen. Te Kema en Ratahan werden lichtstralen aan den oostelijken horizon bespeurd.

In den morgen van den 30sten is door de geheele Minahassa een asch-regen waargenomen, die 36 uren aanhield.

Gorontalo. De gezondheidstoestand van de bevolking was goed.

De rijstcultuur verkeerde in een zeer ongunstigen toestand en de oogst is voor een groot gedeelte mislukt, hetgeen moet toegeschreven worden aan de aanhoudende zware regens en den gezwollen toestand der rivieren in het afgeloopen jaar. Een gedeelte der maïs-aanplantingen, welke vooral in Bone van belang zijn, kwam tot rijpheid. Voorraad van dat artikel was er niet, maar de dagelijks geoogst wordende voorzag in de behoeften.

De prijs van de rijst was ƒ 6.— tot ƒ 7.— de pikol; terwijl men voor de mais van ƒ 2½ tot 4 duiten het Amsterdamsche pond betaalde. *(J. C)*

BANDJERMASSING. De staat van zaken is zeer gunstig. De rust is nergens gestoord. *Hidayat* zou den 25 Jan. te Bandjermassing komen. Het gerucht wint veld dat ook *Antasari* in onderwerping komen zal.

BATAV. Eindelijk is het der politie gelukt een vrij brutale dief in handen te krijgen en tot bekentenis te brengen. Men weet dat het stelen in Gang Patjenongan geregeld huis aan huis plaats had tot groot ongerief en niet weinige ongerustheid der bewoners. Thans is de schuldige in hechtenis en heeft alles reeds bekend. Het is een voormalig politiebediende, die nu reeds zeven diefstallen heeft begaan. De heeler, een Chinees uit diezelfde buurt, is ook door den schuldige aangewezen en is naar wij vernemen insgelijks in verzekerde bewaring.

Minder gelukkig is de politie geweest bij het vaten van een dief, die onlangs te Goenoengsahari heeft gestolen. Het was een kettingganger, wiens tijd bijna verstreken was. De politiebediende na hem uitgevonden te hebben. wilde den delinquent arresteren, doch de laatste had hier veel op tegen, ten gevolge waarvan hij dan ook den mandoor een duchtig pak slaag gaf en met diens sabel op den loop ging. Men heeft hem nog niet terug gevonden. *(Medegedeeld).*

— Bij de in aanbouw zijnde pakhuizen van de HH. Cassalette & Co. is gisteren een inlander omgekomen door het breken van een touw, waaraan een stuk lood van 2 à 300 Amst. pd. werd opgehaald; het hoofd was geheel verpletterd en de man onmiddelijk een lijk.

— De Heer J. E. Teijssmann, Hortulanus van 's lands plantentuin te Buitenzorg heeft eene *Handleiding voor de katoenkultuur in den O. I. Archipel* uitgegven, die bij 's Lands drukkerij te bekomen is, en zeker wel vele belangstellende lezers zal vinden. *J. B.*

AAN- EN UITVOER TE SAMARANG,

van den 30sten Jan. tot en met den 6den Februarij 1862.

AANVOER.

Van Singapoer en Riouw met de Ned. Ind. bark Almaknoen, kapt. *Hadjie Anip Bin Adjim.*

Lading van Singapoer.

39 kn. voetzoekers, 4 st. ijzeren kisten, 1 kt. kommen, 4 pik. was, 2 pakjes houtwerk, 1 vat vischkuiten, 143 st. balken en 1500 zilveren munt, *Order.*

Lading van Riouw.

1000 krdj. gambeer, *Order.*

Van Singapoer en Riouw met de Ned. Ind. schoener Hap Eeng, kapt. *Ong Wat Sioe.*

Lading van Singapoer.

55 zak. nagelen, 14 krdj. en 2 kn. gedr. en gezt. visch, 22 vn. geeloker, 40 kn. lengkeng, 251 pak. led. zakken, 3 kn. voetzoekers, 31 pak. offer-papier, 50 vn. meel, 1 kt. ruwe zijde, 1 kt. kramerijen, 3 kn. en 4 zak. medicijnen, 8 vn. rottekruid/ 2 kn. kommetjes, 1 kt. speelkaarten, 6 vn. vischkuiten en 43 bn. garen, *Order.*

Lading van Riouw.

265 krdj. gambeer, 200 st. tampinis-hout, 185 pik. damar, 60 st. planken en 13 pik. was, *Order.*

Van Batavia met de Ned. Ind. bark Atidjatoor Rachman, kapt. *C. M. van Nooijen.*

5 vn., 6 blokken en 1 pak en 60 ks. kruid, *Order.*

Van Telok Betong met de Ned. Ind. schoener Elize, kapt. *Hadjie Abdul Wahap.*

105,000 ps. klappers, 149 pik. damar en 4 pik. makoedoe, *Order.*

Van Batavia met de Ned. Ind. stoomboot Oenarang, kapt. *S. van Hulstijn.*

1 kt. kantoor-behoeften, 12 vn. teer, 4 vn., 48 kn. en 1 vat provisiën en dranken, 3 kn. lampen, 1 kt. lederwerk, 2 kn. schilderijen, 2 pak. koper, 1 kt. huiden, 2 ks. kramerijen, 6 bn. zeildoek, 2 banken, 100 ks. zeep, 16 kn. meubelen, 1 ks. pleetwerk, 1 kt. hoofdstellen, 5 paarden, 1 wagentje, 1 kt. hoeden, 1 kt. ijzerwerk, 1 kt. parapluien, 1 kt. diversen en 151 col. lijnwaden, *Order.*

49 kn. lijnwaden, 8 kn. garen en 1 kt. kramerijen, *Order.* (*Uit het Entrepôt aldaar.*)

1 ks. ijzerwerk, 2 ks. instrumenten en 1 ks. zijde, *Order.* (*Uit het Regaal Pakhuis aldaar.*)

Van Singapoer en Riouw met de Ned. Ind. brik Salim, kapt. *Said Hamit Bin Achmat Segaf.*

Lading van Singapoer.

313 col. diverse goederen, 1 zak benzoin, 5 st. ivoor en 1 kt. coralen, *Order.*

Lading van Riouw.

400 pik. sago-basten en 67,000 st. planken. *Order.*

Van Nederland over Batavia met de Ned. bark Maria Magdalena, kapt. *J. H. Willenbrink.*

94 ps. kazen, 84 hammen en 196 vs. haring, *Gezagvoerder.*

Van China met de Ned. Ind. bark Kiem Thij Hien, kapt. *F. Reijnaert.*

169 kn. lengkeng, 67 kn. en 34 pak. eetwaren, 620 pak. ledige zakken, 42 krdj. paijongs, 50 kn. Bamb. kammen, 51 krdj. tabak, 24 kn. offer-pitten, 100 ton. verw, 46 pak. en 9 kn. medicijnen, 290 pak. en 19 krdj. kommen, 1 kt. schoenen, 5 krdj. boeken, 8 krdj. voetzoekers, 37 pak. koper, 4 kn. roode aarde, 3 krdj. gedr. visch, 12 krdj. en 7 pak. oesters, 40 potten asch, 23 ton., 400 ps. stalen pannen, 178 kn. thee, 530 col. papier, 2 kn. bloemen, 1 kt. penseelen, 27,524 st. steenen en 16 kn. kramerijen. *Order.*

UITVOER.

Naar Nederland met de Ned. bark Petronella Catharina, kapitein *C. H. van der Veen.*

3372 pik. suiker en 87 pik. rotting, *van den Broek & Veeckens.*

78 pik. suiker en 781 pik. koffij, *Dorrepaal & Co.*

1171 pik. koffij, 121 pik. cubeben, 26 kn. indigo, 1 kt. confituren en arrowroot, *Wermuth & Co.*

1 kt. klapper-olie, *Soesman & Co.*

60 kn. indigo, *B. Kopersmit & Co.*

15 kn. indigo, *Jacobson & Co.*

1841 st. koehuiden, 38 kn. indigo en 90 pik. koffij, *C. Damnitz & Co.*

808 pik. koffij, *O. I. M. van Administratie & Lijfrente.*

Naar Nederland viâ Tagal en Cheribon met de Ned. bark Stad Gouda, kapt. *K. D. Breuning.*

Lading voor Nederland.

511 pik. koffij, 90 pik. rotting, 138 kn. indigo en 58 kn. cochenile, saccatille en uitschot, *N. H. M.*

6 rottingstoelen, *van den Broek & Veeckens.*

Lading voor Tagal.

2 orgels, 2 kn. leidsels en 98 hammen, *van den Broek & Veeckens.*

Naar Nederland viâ Soerabaija met de Ned. bark Burgemeester van Middelburg, kapt. *K. Hock.*

5000 pik. suiker, *Mac Neill & Co.*

Naar Grissee met de Ned. Ind. bark Noorban, kapt. *Said Alie Bin Djin.*

22 ledige vaten, 1 kt. kapmessen en 1 kt. coralen, *Said Alie Bin Hoesin Masawa.*

1 kt. lijnwaden, *Seck Achmat Bafagil.*

Naar Soerabija met de Ned. Ind. stoomboot Oenarang, kapt. *S. Hulstijn.*

15 geëmb. koffers en kisten passagiers-goederen, 1 wagen met toebehooren, 8 knaapjes en 1 ks. gandaria, *Pringiers & Co.*

1 kt. verw, 1 kt. kantwerk en 2 monsterpakjes, *Jacobson & Co.*

4 kn. koperbladen, 1 kt. spijkers, 22 blik. verw, 10 keld. lijn-olie, 42 rollen zeildoek en 1 kt. zijde, *Wermuth & Co.*

1 ks. monster, *J. Hijmans.*

1 kt. knoopen, 1 kt. parasols en zijde, 50 koijs. rijst en 4 pak. en 2 kn. lijnwaden, *Diverse Personen.*

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Samarang.

DATUM.	VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	VAN	DATUM.
30 Jan.	Ned. Ind.	Schoener	Hap Eng	Ong Wat Sioe	Riouw.	21 Jan.
31 "	"	Stoomschip	Padang	A. Guijot	Soerabaija.	29 "
31 "	Pruis.	Bark	Wodan	J. A. Ohlson	Batavia.	29 "
31 "	Ned. Ind.	Stoomschip	Prins van Oranje	W. A. J. Kuller	"	30 "
1 Febr.	"	Schoener	Elise	Hadjie Abdul Wahid	Telok Betong.	20 "
3 "	"	Stoomschip	Ocnarang	S. van Hulstijn	Batavia.	2 Feb.
4 "	Ned.	Barkschip	Maria Magdalena	J. H. Willenbrink	"	2 "
5 "	Ned. Ind.	Brik	Salim	Said Hamit Bin Achmat Segaf	Riouw.	29 Jan.
5 "	"	Bark	Kiem Thay Hien	F. Reijnaert	Amoy (China.)	17 "

Vertrokken Schepen van Samarang.

DATUM.	VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	NAAR
Jan. 18	Pruis.	Bark	Albert Borsig	M. F. Muller	Nederland.
Febr. 1	Ned. Ind.	Stoomboot	Padang	A. Guijot	Batavia.
" 2	Ned.	Freg. Schip	Bernhard Hertog van Saxen Weimar	C. J. J. M. Gilbert	Nederland.
" 2	Ned. Ind.	Stoomboot	Prins van Oranje	W. A. J. Kuller	Soerabaija.
" 3	Ned.	Barkschip	Petronella Catharina	C. H. van der Veen	Idem.
" 3	"	"	Stad Gouda	K. D. Breuning	Tagal.
" 3	"	"	Burgemeester van Middelburg	K. Hoek	Soerabaija en Nederland.
" 5	Ned. Ind.	Bark	Noorban	Said Alie Bin Djin Bin Djahia	Grissee.
" 5	"	Stoomboot	Oenarang	S. van Hulstijn	Soerabaija.

In Lading liggende Schepen te Samarang.

VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	LAST.	GEZAGVOERDER.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Ned.	Brik	Alida	165	P. H. Kiewit	Nederland	Jacobson & Co.
"	Bark	Voorwaarts	373	E. L. Kerkstra	"	van Maanen & Co.
"	"	Abel Tasman	388	J. R. Rijken	"	B. Kopersmit & Co.
"	"	Allegonda Jacoba	370	B. E. Deurholt	"	Jacobson & Co.
"	"	Vertrouwen	288	F. de Vos	Nederland	Salomonson en Meijer.
"	Schip	Anthonij van Hoboken	398	H. P. Hazewinkel		Jacobson & Co.
"	Bark	Ida Elisabeth	382	W. Dooren	Nederland	"
"	"	Maria Magdalena	121	J. H. Willenbrink	China	v/d. Broek & Veeckens
Pruis.	"	Wodan	120	J. A. Ohlsen		"
Eng.	"	Welcome	193½	A. Schwalkij		Gezagvoerder.
Siams.	Brik	Kim Ing Bie	50	Koh Wee		"
"	"	Kiem Hok Bie	50	Oei Pian		"
Ned. Ind.	Bark	Salak	180	J. D. Suijck		"
"	"	Atitoor Rachman	105	Intje Adbul Kapie	Singapoer	"
"	"	Padamaran	94½	Tan Ing Pang	Padang	"
"	"	Soetan Iskander	104½	L. G. Kloppenburg		"
"	"	Pilades	212	D. J. de Gee		"
"	"	Almaknoen	169	Hadjie Anip Bin Adjin		"
"	Schoener	Elize	140	Hadjie Abdulwahab		"
"	"	Hap Eeng	84½	Ong Watsioe		"
"	Bark	Atidjatoor Rachman	235	C. M. van Nooijen	Celebes	"
"	Brik	Salim	83	Said Hamit Bin Achmat Segaf.		"
"	Bark	Kiem Thaij Hien	162	F. Reijnaert		"

Van elk ongeteekend artikel in het Samarangsch Advertentie-Blad voorkomende, hetwelk geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat, is de schrijver voor de wet J. H. DE GROOT.

Gedrukt en Uitgegeven bij de Groot, Kolff & Co., Samarang.